

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏԸ ԽՈՐՀՐԴԱՆԻՇ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ՁԳՏՈՒՄՆԵՐՈՒ ՆՈՒԻՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՅԻՆ

ՏՕԳԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Մեր ժողովուրդի պատմութեան ազատագրական սխրանքներուն շարքին՝ Սարդարապատի նահատակարար, ունեցաւ իր վնասները քիչ քիչ փրկարար դերակատարութիւնը, մեր հայրենիքի գոյութեան պահպանման, կազմակերպման եւ զարգացման մէջ: Նմանապէս, այդ դիւցազնական գոյամարտը ունեցաւ իր յատկանշական, այլապէս, խորիմաստ նշանակութիւնը, որ արտայայտութիւն գտաւ, լրիւ, ազգովին յանձնառութիւն վերցնելու հրամայականին մէջ: Նաեւ, Սարդարապատը իր դիւցազնական յաղթանակով, դարձաւ պատգամ՝ որ զարթուցիչ ոգիանցի պէս տիրւեց գիշեր կ'արձագանգէ մեր ականջներուն մէջ:

Քիչ չեն թուով՝ մեր ազգային ազատագրական սխրանքները, որոնք փառքը կը հիւսեն մեր ժողովուրդի ազատատենջ ոգիին: Անոնք կ'ողողեն մեր դարաւոր պատմութեան արիւնաբան էջերը: Բայց այդ բոլորին մէջ, իր իւրայատուկ պատմանդանը ունի Սարդարապատի պատմական նակատամարտը:

Ռուսական Հոկտեմբերեան յեղափոխութենէն, ցարական բանակը «դէպի տուն» կարգափոխի տակ թրփական սահմանի վրայ գտնուող 60,000 ռուս զօրքի դէպի տուն վերադառնալէ եւ 3 մարտ 1918-ի ռուսօ-թուրք «Պրեստ Լիդովսկի» դաշնագրի՝ իր իսկ կողմէ խախտումէն ետք, Թուրքիա՝ անցնելով դաշնագրով բացառուած Ախուրեան գետը, «խուժեց» Հայաստան, Բայ Ապարանի, Սարդարապատի եւ Դարաֆրիխէի վրայով գիւնու ուժով գրաւելու երեւանը, Անգարայի ստրկացնող կամքը պարտադրելու համար Հայաստանի իշխանութիւններուն: Վասն էր կացութիւնը եւ յուսահատեցուցիչ: Զինական կամ զօրքի տեսակետէն անհնարին կը թուէր ըլլալ առնակատումը թուրք բանակին հետ...

Արդարեւ, երեւանի իշխանութիւնները յուսահատ վիճակի մէջ՝ կը պատրաստուէին հաշտարար վերաբերմունք ցոյց տալ երեւանը գրաւելու եկող՝ հայ ժողովուրդի արիւնարբոյ դարաւոր թշնամիին եւ զայն ընդունելու քարեկամական վերաբերմունքով: Նաեւ, նախաձեռնած էին Կաթողիկոսի բնակարանը երեւան փոխադրելու, այն մտահոգութեամբ, թէ Սարդարապատի անկումով, Կաթողիկոսը

Շաբ.բ էջ 18

ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ՄԵՐԺԵՑ ՄԱՍՆԱԿՑԻԼ ՆԱԹՕ-Ի ԳԱԳԱԹԱԺՈՂՈՎԻՆ

Նախագահ Սերժ Սարգսեան մերժեց մասնակցել, վերջին օրերուն Շիքակոյի մէջ տեղի ունեցած ՆԱԹՕ-ի գագաթաժողովին: Տրուած բացատրութիւններու համաձայն, չմասնակցելը կապուած էր ժողովի հռչակագրի նախագիծին մէջ ընդգրկուած՝ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան մասին ընդհանրական ձեւակերպումն հետ: Այս մասին ՀՀ արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալպանտեան ըսած է, Շիքակոյի մէջ հայ համայնքի հետ իր ունեցած հանդիպման ընթացքին:

Ըստ նախարարի, նման ընդհանրական ձեւակերպումը կը հակասէ դարաբաղեան հիմնախնդրի կարգաւորման միջազգային միջնորդական իրաւագիր ունեցող Մինսկի խումբի համանախագահներու մօտեցումներուն:

«Այդ ձեւակերպումը չի համապատասխանում ԵԱՀԿ շրջանակներում հիմնախնդրի կարգաւորման վերաբերեալ վերջին տարիներին ընդունուած յայտարարութիւններին եւ որոշումներին: Դա կարող է ոչ միայն վնաս հասցնել Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի կարգաւորման բա-

նակցային գործընթացին, այլեւ վտանգել փխրուն իրավիճակը տարածաշրջանում՝ յատկապէս Ատրպէյճանի ռազմական ծախսերի աննախադէպ աճի եւ նրա դեկավարութեան ռազմատենչ հեռորաբանութեան հենքի վրայ», - ըստ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան մամուլի հաղորդագրութեան, ըսած է նախարարը:

«Հաշուի առնելով այս մտահոգութիւնը, Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահը որոշում է կայացրել չմասնակցել Շիքակոյի հանդիպմանը», - աւելցուցած է Էդուարդ Նալպանտեան:

Երեւանի մէջ սակայն, քաղաքական շրջանակներ ՆԱԹՕ-ի ժողովին Սերժ Սարգսեանի բացակայութիւնը կը կապեն, Ռուսաստանի նախագահ Վլատիմիր Փութինի բացակայութեան հետ:

ՆԱԹՕ-ի գագաթաժողովի մասնակիցները իրենց ընդունած հռչակագրին մէջ անդրադառնալով Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան կարգաւորման, կոչ ուղղած են քաղաքական կամք դրսեւորելու՝ ձգձգուած հակամար-

Շաբ.բ էջ 4

ՕՊԱՍԱ ԵՒ ԿԻԼ ԽՕՍԱԾ ԵՆ ՀԱՅ-ԹՐԲԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Շիքակոյի մէջ տեղի ունեցած ՆԱԹՕ-ի գագաթաժողովի շրջագիծէն ներս, առանձին հանդիպում կայացած է Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պարաք Օպամայի եւ Թուրքիոյ նախագահ Ապտուլլահ Կիլի միջեւ:

Թրքական մամուլի տեղեկութիւններուն համաձայն, մօտ կէս ժամ տեւած հանդիպման ընթացքին, ի շարքի հարցերու, քննարկուած է նաեւ հայ-թրքական յարաբերութիւնները չէ տուած:

«Այդ հարցով մեր տեսակէտը գիտէք, բազմաթիւ անգամներ խօսած ենք այդ մասին, այդ երկու հարցերը մեզ համար շատ կարեւոր են: Յառաջիկային պէտք է այս խնդիրներու շուրջ յառաջընթաց արձանագրենք: ԱՄՆ նախագահը ըստ, որ իրենք կարեւոր կը նկատեն այդ երկու խնդիրներու լուծումը», - հանդիպումէն յետոյ լրագրողներուն ըսած է Կիլ:

Հանդիպման ընթացքին քննարկուած է նաեւ Սուրիոյ մէջ ստեղծուած ճգնաժամը եւ կողմերը իրենց մտահոգութիւնը յայտնած են այդ հարցի կապակցութեամբ:

Սակայն, Օպամա-Կիլ քննարկման գլխաւոր նիւթը եղած է, ամերիկեան անօդաչու հետախուզական սարքերու վաճառքը Թուրքիային: Կիլ պահանջած է արագացնել ԱՄՆ-ի կողմէ Թուրքիային անօդաչու ինքնաթիռներ վաճառելու գործընթացը: Ան չի շեցուցած է, որ հասեցնելու ղէմ պայքարին մէջ Թուրքիան ԱՄՆ-ի գործընկերն է, սակայն անօդաչու ինքնաթիռներ գնելու գործընթացի ընթացքին յաճախ խոչընդոտներու կը հանդիպի:

Սակայն, Օպամա-Կիլ քննարկման գլխաւոր նիւթը եղած է, ամերիկեան անօդաչու հետախուզական սարքերու վաճառքը Թուրքիային: Կիլ պահանջած է արագացնել ԱՄՆ-ի կողմէ Թուրքիային անօդաչու ինքնաթիռներ վաճառելու գործընթացը: Ան չի շեցուցած է, որ հասեցնելու ղէմ պայքարին մէջ Թուրքիան ԱՄՆ-ի գործընկերն է, սակայն անօդաչու ինքնաթիռներ գնելու գործընթացի ընթացքին յաճախ խոչընդոտներու կը հանդիպի:

ՀԱՊԿ ՊԻՏԻ ԱԶԱԿՑԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ՝ ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԻ ԿՈՂՄԵ ՈՉ ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ ՔԱՅԼԵՐՈՒ ՊԱՐԱԳԱՅԻՆ

ՀԱԿՊ ԳԼԽԱԼՈՐ ՔԱՐՏՈՒԳԱՐ ՆԻՔՈՂԱ ՊՈՐՏՈՒԺԱ

Եթէ Ատրպէյճան ոչ բարեկամական քայլեր ձեռնարկէ Հայաստանի նկատմամբ, Հաւաքական Անվտանգութեան Պայմանագրի Կազմակերպութիւնը (ՀԱՊԿ) անհրաժեշտ օգնութիւն պիտի տրամադրէ Հայաստանին: Այս մասին Երեւան-Ասթանա-Քիւն-Քիշնեւ տեսակաժողովի ժամանակ ըսած է ՀԱԿՊ Գլխաւոր քարտուղար Նիքոլա Պորտիւժա:

«Մէկ բան կրնամ ըսել. Հայաստանը ՀԱՊԿ-ի լիարժէք եւ լիբրաւ անդամ է եւ եթէ Հայաստանի նկատմամբ ձեռնարկուին ոչ բարեկամական քայլեր, բոլոր ՀԱՊԿ անդամ պետութիւնները համապատասխան օգնութիւն ցոյց պիտի տան», - ըսած է Պորտիւժա՝ ի պատասխան Մոսկուայի մէջ ատրպէյճանական «Սալամ Նիւզ» թղթակիցի հարցին, թէ եթէ Ատրպէյճան որոշէ իր տարածքային ամբողջականութիւնը վերականգնելու համար օգտագործել ռազմական ճանապարհը, արդեօք ՀԱՊԿ պիտի միջամտէ:

ՀԱՊԿ ղեկավարի համաձայն, մնացեալ հարցերը նման պարագային պիտի քննարկուին անդամ երկիրներու նախագահներուն կողմէ, իրավիճակի գնահատման ժամանակ:

«Ձեր եթէ-ներուն կրնամ պատասխանել տասնեակ եթէ-ներով, բայց կը կարծեմ, որ այդ լուրջ խօսակցութիւն չէ: Յատկապէս զանազան ռազմական լրատուամիջոցներու ներկայութեամբ: Պատրաստ չեմ քննարկման՝ նման ձեւաչափով», - աւելցուց Նիքոլա Պորտիւժա:

Գլխաւոր քարտուղարը նաեւ յայտնեց, որ ռազմական սարքերու համագործակցութեան առումով, ՀԱՊԿ-ը Հայաստանի հետ հետաքրքիր աշխատանքներ կը կատարէ:

«Բաւական հետաքրքիր աշխատանքներ կը կատարուին: Մենք պայմանաւորուած ենք Հայաստանի տարածքին 5-6 համատեղ ձեռնարկութիւններ ստեղծել», - աւելցուց ՀԱՊԿ Գլխաւոր քարտուղարը:

«ԲՐՈՆԵԺԻԼԵՏՍ ՅԱԳՆԻՍ, ԵԼՆԻՍ ՖՈՖՈՎԱՍ...»
Կամ ում է պետք անզգոյշ տեղեկատուական գրոհը

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏԶԵԱՆ

Հին ժողովրդական իմաստութիւն է. խօսք կայ՝ սարի գլուխը կը հանէ, խօսք կայ՝ սարից վար կը բերէ: Տեղեկատուական տեխնոլոգիաների եւ տեղեկատուութեան հեղեղի մեր դարում նոյնը անվարան կարելի է ասել նաեւ գանգոլածային լրատուութեան ու տեղեկատուութեան մասին: Կարող է լինել կանխարգելող եւ հրահրող, կողմնորոշող եւ ապակողմնորոշող, մարդուն դաստիարակող, վեհացնող եւ հակադաստիարակութեանը կամայ թէ՛ ակամայ ծառայող տեղեկատուութիւն եւ այլն, թուարկումը կարելի է շարունակել:

Խորհրդային տարիներին իմ սերնդի երիտասարդութեան երազած «Ազատ աշխարհը» վաղուց իրողութիւն է նաեւ մեզ մօտ, բայց յատկապէս՝ իր յոռի կողմերով: Մրանց առաւել ցցուն դրսեւորումները մենք այն ժամանակ մէկ-մէկ տեսնում էինք հեռուստատեսութեամբ կամ դրանց մասին կարդում որեւէ տեղ, որպէս մեզինք հեռու ինչ-որ բաներ: Այսօր ամէն ինչ կլանող նիւթապաշտութիւնն ու ազահոլութիւնը, մարդատեսացութիւնն ու դաժանութիւնը, կեղծիքն ու խաբէութիւնը, վերջին հաշուով անմարդկայնութիւնն ու անբարոյականութիւնն իրենց տարբեր դրսեւորումներով այնքան զգալի տեղ ունեն թէ՛ մեր հեռուստատեսութիւնն իր ցուցադրած կինոնկարներով սովորեցնում է:

Իսկ մի՞թէ երբեմն նոյնը չի անում լրատուական դաշտը: Որտեղ ինչ արտառնոց անբարոյական ու մարդկայնօրէն անթոյլատրելի մի բան, մի սրբապղծութիւն կատարուի՝ անմիջապէս «զրնգում է» համարեա բոլոր ԶԼՄ-ներով մէկ: Մէկը միւսից առաջ ընկնելով, մէկը միւսից վերջնելով, յաճախ առանց լուրի իսկութիւնը ստուգելու, ամբողջ ճակատով գրոհում են՝ աշխատելով հետ չմնալ միւսներին, բաց չթողնել «սենսացիան», ունկնդիր ու ընթերցող գրաւել... Եւ գլուխը քարը, թէ՛ այդ տեղեկատուութիւնը, այդ համախումբ գրոհը ում ինչ կարող է անել, ինչ սերմանել հասարակութեան մէջ: Էլ չեմ

ասում տարածում գտնող բամբասանքի «ժանրի» մասին:

Անշուշտ, լրատուութիւնը չի կարող մի կողմ մնալ, չարտացոլել մեր կեանքն ու նրանում տեղ գտնող երեւոյթները: Բայց մի՞թէ այդքան կարեւորութիւն ներկայացնող, համընդհանուր ակտիւ ու շահութեան արժանի թեմա է՝ ինչպէս եղբայրը մի չնչին բանի համար դաւաճանեց եղբօրը, ինչ վայրագ եղանակով ամուսինը սպանեց կնոջն ու իր մանկահասակ աղջիկներին, ով եւ ինչ հանգամանքներում ... (հազար ներողութիւն) բռնաբարեց ութսունն անց տատիկին: Մօտաւորապէս մի երկու-երեք ամիս առաջ էլեկտրոնային լրատուամիջոցներից մէկն էլ տեղեկատուութիւն էր հրապարակել՝ «Մայրը կտրել է երկու ամսական երեխայի կողորդը»... Մի՞թէ կարելի է այսպիսի բան տպագրել... Վերնագրերն իսկ յաճախ նողկանք ու սոսկում են առաջացնում: Իսկ որ աւելի վատ է՝ նման բաների յաճախակի յիշատակումը դրանք մարդկանց գիտակցութեան մէջ սովորական երեւոյթներ են դարձնում...

Յաւօք սրտի, հանրապետութեան տարբեր ատտճանապարհներին կամ մայրաքաղաքում ու այլուր յաճախացել են դժբախտ ելքով ատոպատահարները: Դրանց մասին հաղորդելու համար առաջ կային եւ այժմ էլ կան ոստիկանական ամփոփագրեր ու լրատուներ, հիմա աւելացել է նաեւ արտակարգ իրավիճակների նախարարութեան տեղեկատուական բազան: Բայց չէ, օրեր կան՝ ինչ լրատուամիջոց էլ նայես, ինչ հեռուստատեսութիւնը, աւտովթար հա աւտովթար... Իսկ գիտէ՞ք, բոլորս էլ հարազատներ, բարեկամներ ու մերձակորներ ունենք, որոնք այդ պահին մեր կողքին չեն, ճանապարհին են կամ մի ուրիշ տեղ, համարեա բոլորս հարազատ ու թանկ մարդիկ ունենք հենց նոյն մայրաքաղաք Երեւանում, այլուր: Այդպէս ամէն անգամ, համարեա ամէն օր մինչեւ աչքիդ ընկնող նման տեղեկատուութիւնը բացում, տուժածներին անուշները կարդում ու... շունչդ տեղն ես բերում, կէսմարդ ես լինում: Դժուար է հասկանալ՝ իմաստը, նպատակը որն է: Առանց այն էլ մի լաւ օրի չապրող մարդկանց ահաբեկելը:

Կամ լրատուամիջոցներով ինչպիսի նաեւ անառողջ աղմուկ բարձրացուեց անցած ամիսի Գիւմրիում տեղի ունեցած ողբերգական դէպքի

հետ կապուած, երբ իր աւտոմեքենայի մէջ 27-ամեայ երիտասարդ էր հրագէնով սպանուել, այն էլ՝ իր այդ օրը կայանալիք նշանադրութիւնից առաջ: Ու քանի որ նա նաեւ քաղաքապետ վարդան Ղուկասեանի դստեր փեսացուն էր, ողջ յաջորդ ու յետագայ օրերին լրատուական դաշտն ուղղակի դժժում էր այդ դժբախտ դէպքի լուրից ու դրա հետ կապուած շահարկումներին, ասեկօսներին, փորձերին: Ձեռագրի գլուխում էր, քաղաքում տագնապալի սպասման, վախի, անպաշտպանուածութեան զգացում առաջացնում... Վերջինիս խօսուն արտայայտութիւն էր ֆեյսբուք սոցիալական ցանցում իմ մի երիտասարդ բարեկամի արած գրառումը՝ «Բրոնեժիլետս հագնիմ, ելնիմ ֆոֆոում»...

«Խնդրում եմ այդ թեման մի մեծացրէք... Բարձրացուող աղմուկը մարդկանց աւելի է վախեցնում». սա էլ Տաւուշի մարզի Դովեղ գիւղի համայնքապետն է ասել NEWS.am-ի թղթակցի հետ զրոյցի ժամանակ, այն դէպքի յաջորդ օրը: Երբ այստեղ Մայիսի 1-ին մի մեքենայ էր մտել Գիւղամէջ, կրակ բացել եւ սատկեցնելով մի աքլորի, հեռացել: Գիւղապետը յիշեցրել է, որ մի քանի օր է, ինչ հակառակորդի կրակոցների ազդեցութեան տակից նոր են դուրս եկել հետեւաբար նման աղմուկները թոյլ չեն տալիս բնականոն կեանքով ապրել:

Գուցէ խօսքս երկարեց, բայց կ'ուզէի ամփոփել նշուած սոցցանցում օգտատերերից մէկի հրապարակած սուղատեսեան մի իմաստա-

լից գրոյցով՝ «Երեք մաղի մասին»: Մի մարդ հարցրեց Սուրբատեփն.

- Գիտե՞ս ընկերդ քո մասին ինչ ասաց:
- Սպասիր,- կանգնեցրեց նրան Սուրբատեսը,- նախ գտիր երեք մաղի միջով այն, ինչ պատրաստում ես ասել:
- Երեք մա՞ղ,- գարմացաւ նա:
- Այո,- ասաց Սուրբատեսը,- մինչ որեւէ բան ասելը պէտք է այն անցկացնել երեք մաղի միջով: Սկզբում ճշմարտութեան մաղի միջով է պէտք գտել. դու համոզուած ես, որ այդ ասուածը ճիշտ է:
- Ոչ, ես դա պարզապէս լսել եմ:
- Դա նշանակում է, որ դու չգիտես՝ արդեօք դա ճիշտ է, թէ ոչ: Անցնենք երկրորդ մաղին՝ դա բարութեան մաղն է. արդեօք դու պատրաստու՞ւմ ես որեւէ լաւ բան ասել իմ ընկերոջ մասին:
- Ոչ, հակառակը:
- Նշանակում է,- շարունակեց Սուրբատեսը,- դու ցանկանում ես ինձ նրա մասին վատ բան ասել եւ նոյնիսկ համոզուած չես դրա ճշմարտացիութեանը: Փորձենք երրորդ մաղը՝ բարիքի եւ օգտակարութեան մաղն է այդ: Արդեօք այդքան կարեւոր ու անհրաժեշտ է ինձ համար իմանալ այն, ինչ ուզում ես ասել:
- Ոչ, կարեւորութիւն առհասարակ չկայ:
- Այսպիսով,- եզրակացրեց Սուրբատեսը,- այն, ինչ դու ուզում ես ասել, գուրկ է ճշմարտութիւնից, բարութիւնից եւ անօգուտ է: Այդ դէպքում ի՞նչ հարկ կա դա ասելու: Կարծես թէ ամէն ինչ ասուած է:

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 for USA

* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.

* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel :----- Fax :-----

Bedros S. Maronian

Siamanto B. Maronian

818/500-9585

818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975

More locations and more ways to service your insurance and financial needs

6300 Wilshire Blvd. Suite 1900
Los Angeles, CA 90048

- Life Insurance
- Health Insurance
- Group & Individual
- Long Term Care
- Disability

805 East Broadway
Glendale, CA 91205

- Estate Planning
- Will & Living Trust
- Full Annual Review
- Mortgage Protection
- College Planning

300 N. Lake Ave. Suite 500
Pasadena, CA 91101

- Workman's Compensation
- Employee Benefits
- Annuity
- IRA
- 401K & 403B

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

Insurance coverage can help you financially!

Ապահովագրութիւնը Աճիրաժեղտ է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

ԱՍՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԱՐՓԱ-ՅԻ 20-ԱՍԵԱՅ ԳՈՐԾՈՒՆԵՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐՄՆԵՆԱՆ ԱՐՓԱ-յի Վարչապետ Անդրապատ

ARPA (Analysis, Research and Planning for Armenia) թարգմանաբար «Վերլուծութիւն Հետազոտութիւն եւ Ծրագրաւորում Հայաստանի համար հասարակական կազմակերպութիւնը հիմնադրուել է Լոս Անճելոսում, Հայաստանի վերանկախացման վաղորդայնին, 1992 թուականին:

Կազմակերպութեան անունն արդէն յուշում է որդեգրուած գործունէութեան նպատակը՝ սատարել հայրենի կեանքի տարբեր ոլորտների՝ տնտեսութեան, գիտութեան եւ կրթութեան, օրէնսդրութեան, առողջապահութեան եւ այլ բնագաւառների բարելավմանը եւ առաջընթացին:

ԱՐՓԱ-յի հիմնադիրն է Հայաստանի եւ սփիւռքի գիտական եւ ճարտարագիտական շրջանակներին լաւ ծանօթ, Հայաստանի Գիտութիւնների ազգային Ակադեմիայի արտասահմանեան անդամ, կիրառական մեխանիկայի բնագաւառում ճանաչուած մասնագէտ, գիտարար, դոկտոր Յակոբ Փանոսեանը: Նրա նախագծումներից մէկը կիրառում է գտել գերձայնային (ձայնի արագութեանը տասնապատիկ) օդանաւ-հրթիռ ամենաբարդ համակարգի շարժիչների կառավարման ծրագրաւորման մէջ:

Յաւելելով, որ Յակոբ Փանոսեանը նաեւ գլխավոր հիմնադիրն է (1983թ.) Ամերիկահայ ճարտարագէտների եւ Գիտնականների Ընկերակցութեան, պարզ կը դառնայ նրա երախտիքը հայ գիտական մտքի միաւորման եւ այն՝ ազգօգուտ գործունէութեան նպատակամիտ զործում:

ԱՐՓԱ-յի կազմում են տարբեր բնագաւառների որակեալ մասնագէտներ, որոնք անցնող տարիներին խորհրդատուական, գիտական եւ գործնական նշանակալի մասնակցութիւն են բերել Հայաստանի տնտեսութեան եւ բնակչութեան կենցաղային պայմանների բարելավման աշխատանքներին:

Արժէ թուել կատարուած աշխատանքներից կարեւորագոյնները:

- 1998թ. Երեւանի էրեբունի հիւանդանոցում հիմնադրուեց արդիական սարքաւորումներով օժտուած «Սարգօ Դիլքեան արեան կենտրոն»-ը: ԱՐՓԱ-յի միջնորդութեամբ «Գլոբալ Հիլինգ» կազմակերպութիւնը ֆինանսաւորել է նոյնատիպ կենտրոնի ստեղծումը Գիւմրիում:

- 1998-ից Հայաստանի 61 եւ 2006-ից Արցախի 27 դպրոցներում յաջողութեամբ գործում է ԱՐՓԱ-յի «Առողջ ապրելակերպ եւ կեանքի ոճ» ծրագիրը՝ ուղղուած դերահասաներին կեանքի ստուերոտ ծախքերից հեռու պահելու դաստիարակմանը: Գիտակցելով այս ծրագրի կարեւորութեանը, ՀՀ Կրթութեան եւ Գիտութեան նախարարութեան որոշմամբ 2009 թուականի Յունուարից այն դասաւանդուում է հանրապետութեան բոլոր դպրոցներում:

Ծրագրի յաջողութիւնը արձագանք է գտել նաեւ սփիւռքում: ԱՐՓԱ-ն դասաւորներ է առաքել Լիբանան՝ Անճար հայաւանի դպրոցներում եւ Փալանջեան ձեմարանում ծրագրի դասաւանդմանն օգնելու համար:

- 2008 թ. Հայաստանի պետական ճարտարագիտական Համալսարանի (ՀՊՃՀ) հետ համատեղ ԱՐՓԱ-ն կազմակերպեց «Արտադրական եւ կենցաղային թափոնների գործածութեան կառավարում» երկօրեայ գիտաժողովը, ուր Հայաստանի եւ արտերկրի հայ մասնագէտներ քննարկեցին եւ նշեցին այս խիստ կենսական խնդրի կարգաւորման օրէնսդրական հիմքերի եւ գործնական ուղղու վրայ դնելու հրատապութիւնը: Խնդիրն այնքան ընդգրկուել է, որ մասնագէտների համագործակցութեանը շարունակուելու աւելի լայն շրջանակով:

- Արդէն հինգերորդ տարին է, ինչ ԱՐՓԱ-ն հիմնադրել է «նորարարութեան մրցում» ամենամեայ ձեռնարկը՝ միտուած ճշգրիտ գիտութիւնների բնագաւառում հայրենի համալսարանների ուսանողութեան մէջ նորարարական եւ գիտարարական նախաձեռնութիւնների քաջալերմանը:

Աշխատանքների կամ գաղափարների գնահատման չափանիշը Հայաստանի տնտեսութեան զարգացմանը բերուող նպաստն է: Մրցույթը հովանաւորում են նաեւ Հայաստանի Սփիւռքի եւ Կրթութեան եւ Գիտութեան նախարարութիւնները:

Ներկայացուած աշխատանքները քննարկուել են արժեւորում են Հայաստանի եւ սփիւռքի համար:

Հայ-ամերիկեան ծնողագուրկ եւ հաշմանդամ երեխաների Սուրբ Ծննդի բարեգործական հիմնադրամը՝ վաստակաշատ լրագրող Յովհաննէս Բայլայեանի ղեկավարութեամբ, միշտ հանդէս է գալիս նոր հետաքրքիր նախաձեռնութիւններով: Այս տարուայ գարնանը, մեծ Յաղթանակի տօնի եւ Շուշիի ազատագրման տարեդարձի կապակցութեամբ, Լոս Անճելոսեան հիմնադրամը հսկայածաւալ աշխատանքներ սկսեց իրականացնել Արարատի մարզի Դալար գիւղում: Անցեալ դարի ութսունականների սկզբին կառուցուած գիւղի մանկապարտէզի շէնքը խաբխուել էր, տանիքը քանդուել եւ ամառ ու ձմեռ ջրերը յորդում էին շէնքից ներս, աւերելով հսկայ տարածքը: Ամերիկահայ հիմնադրամը, որ արդէն 13րդ տարին է, ստեղծել է «Քջ Նագար» ամսագրի խմբագիր Բայլայեանը, մի շարք նշանակալի գործ է արել մայր Հայրենիք:

Քում՝ «Խարբերդի» մանկատան վերանորոգում, Սպիտակի թիւ 1 դպրոցի հիմնական նորոգումները նոր մարզաւանի կառուցում, Սուրբ Ծննդեան կազմակերպում, 12 տարուայ ընթացքում, 160,000ից աւելի որբ ու հաշմանդամ երեխաների համար նուէրների բաշխում:

Դալարի մանկապարտէզի հիմնանորոգումը իրականացուելու է 2 փուլով՝ 2012-2013 թուին, դառնալու է ժամանակից յարմարաւէտ մի հանգրուան աւելի քան 200 երեխայի համար:

Վերանորոգում են տանիքը, դահլիճը, ննջասենեակները, խաղասենեակները, խոհանոցը, լուսաքառուները, միջանցքները, շէնքի յարակից կանաչ տարածքները, խաղահրապարակն ու այգին: «Հիմնադրամի նոր նախաձեռնութիւնը ջերմ հաւանութիւն է գտել մեր ամբողջ համայնքում», Դալար համայնքի ղեկավար Գ. Ալեքսանեանը ասաց մեր թղթակցին:

ԱՐՓԱ-ի ծիրից ներս սկիզբ դրուեց արդիական համակարգի օգտագործմամբ Լոս Անճելոս-Հայ:

Շաք.ք էջ 19

Annual Homenmen Camping

FOUR DAYS FRIDAY THRU MONDAY

MAY 25-28

43830 Cottonwood Rd., Newberry Springs, CA 92365

Activities:

- Volleyball
- Basketball
- Football
- Swimming
- Dancing
- Trap Shooting
- Off-Roading
- Horseback Riding
- Blot & Poker Tournaments
- ... And Many More

We appreciate your support!

FOR MORE INFORMATION CALL:
 DZOVIG (626) 429-8366 • LENA (626) 485-6434

\$100.00 ALL MEALS, WATER AND SODA INCLUDED

Massis Weekly

Volume 32, No. 19

Saturday, MAY 26, 2012

U.S. 'Still Pushing For Turkish-Armenian Normalization'

YEREVAN -- The United States is continuing to press Turkey to unconditionally normalize its relations with Armenia, the U.S. ambassador in Yerevan, John Heffern, said on Wednesday.

"We still are very hopeful that the process will resume as long as it's not linked to any other issue," Heffern told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am). "So we are continuing to work with Turkey and to push Turkey to do the right thing."

He seemed to refer to the ratification of two U.S.-brokered protocols that were signed by Armenia and Turkey in October 2009. The protocols committed the two neighboring states to establishing diplomatic relations and opening the Turkish-Armenian border. Faced with an uproar from Azerbaijan, Ankara subsequently made their ratification by the Turkish parliament conditional on the resolution of the Nagorno-Karabakh conflict.

U.S. officials have repeatedly called on the Turkish government to drop this precondition. Visiting Turkey last December, Vice President Joe

Biden urged the Turks to ratify the protocols "in the months ahead." Secretary of State Hillary Clinton conveyed a similar message when she visited Istanbul in July 2011. Ankara has remained adamant, however, in linking protocol ratification with a Karabakh settlement sought by Baku.

Turkish-Armenian relations were reportedly on the agenda of U.S. President Barack Obama's weekend talks with his Turkish counterpart Abdullah Gul that were held on the sidelines of a NATO summit in Chicago.

"We meet, of course, all the time with Armenian and Turkish leaders, we continue to push it, and we are very pleased that the [Armenian] president has shown the leadership to keep pushing for the protocols and to keep the protocols in front of the [Armenian] National Assembly, hoping that Turkey will do the right thing," Heffern said.

Heffern spoke to RFE/RL after inaugurating an exhibition at the Armenian Genocide Museum in Yerevan dedicated to Clara Barton, the founder of the American Red Cross (ARC) (See article on page 3).

Armenian Heritage Park Dedicated in Boston

BOSTON -- Hundreds of residents withstood the pouring rain on Tuesday morning to witness the dedication of the Armenian Heritage Park in downtown Boston. Governor of Massachusetts Deval Patrick and Armenian Foreign Minister Edward Nalbandian attended the dedication ceremony. They were accompanied by Boston Mayor Thomas Menino, local officials and representatives of the local Armenian community.

"I know there are a lot of umbrellas out there, and it may be uncomfortable. Just remember that we have waited a long time for this day, and I know none of us will allow the rain to dampen out spirits," said Middlesex Sheriff Peter J. Koutoujian.

The park, located between the North End and Faneuil Hall, includes a sculpture surrounded by a reflecting pool, and is meant to honor Armenian immigrants to the state. Koutoujian said he and other Armenian community members have been fighting for the park since 1999.

"This is a gift to the city, not just for the Armenian immigrants. This is a park dedicated to all immigrants who have experienced coming to this great city," Koutoujian said.

"This park will stand in tribute to these Armenian immigrants and many other immigrant communities who escaped tragedy and misfortune and

Continued on page 4

Armenia Boycotts NATO Summit Over 'Pro-Azeri' Declaration

YEREVAN -- Armenia boycotted a NATO summit in Chicago at the weekend in protest against what it described as the pro-Azerbaijani wording of a declaration adopted by the leaders of the alliance's 28 member states.

The declaration mentions the conflicts in Nagorno-Karabakh as well as Georgia and Moldova in a long list of security challenges facing the West. It seems to single out territorial integrity of internationally recognized states as the guiding principle for their peaceful resolution.

"We remain committed in our support of the territorial integrity, independence, and sovereignty of Armenia, Azerbaijan, Georgia, and the Republic of Moldova, and will also continue to support efforts towards a peaceful settlement of these regional conflicts, based upon these principles and the norms of international law, the United Nations Charter, and the Helsinki

Final Act," it says.

The document makes no references to people's right to self-determination which has been championed by the Armenian side in the long-running international efforts to resolve the Karabakh conflict. A combination of this principle and territorial integrity has been at the heart of Karabakh peace proposals made by mediating powers, notably the United States and France, over the past decade.

Foreign Minister Edward Nalbandian, who represented Armenia at the summit, emphasized this at a meeting with members of the Armenian community in Chicago on Saturday. He said the NATO declaration's "worrisome" Karabakh-related language runs counter to the existing peace plan drawn up by the U.S., French and Russian co-chairs of the OSCE Minsk Group.

Continued on page 4

Computer Virus 'Mastermind' Jailed In Armenia

YEREVAN -- A district court in Yerevan sentenced on Tuesday a Russian citizen of Armenian descent to four years in prison on charges of creating and spreading a computer virus that reportedly infected 30 million computers around the world.

The 27-year-old Georgy Avanesov, the first person known to be jailed in Armenia for cyber crime, was convicted of "computer sabotage" about two years after being arrested at Yerevan's Zvartnots airport.

The arrest came shortly after authorities in the Netherlands cracked down on a hacker group that allegedly infected millions of computers worldwide with the notorious Bredolab virus that gave it access to bank account passwords and other confidential information.

According to the AFP news agency, Dutch investigators said at the time that the Netherlands-based server network used by the group was capable of infecting three million computers a month and was sending an estimated 3.6 billion virus emails to users daily by the end of 2009.

In their 25-page indictment read out during Avanesov's trial, Armenian prosecutors said the young man developed the Bredolab in Armenia in March-June 2009. They said Avanesov used computer servers in Holland and France to spread the virus and attack at least 194 websites and 30 million computers by October 2010.

The alleged hacking also involved a DDOS attack on the website of Kaspersky Lab, a world-famous computer security firm headquartered in Russia.

During the pre-trial investigation, Avanesov reportedly admitted being the Bredolab's author. But he denied having criminal intent, saying that he passed on the virus to an unknown person through the Internet and was not aware of its criminal use beforehand.

Aravot.am quoted Avanesov's defense lawyer, Gegham Hakobian, as saying on Tuesday that the prosecution failed to substantiate the charges. "Georgi Avanesov did not know anyone [involved in cyber crime] and did not intend to deliberately harm anyone," Hakobian said.

Armenian Troops Join NATO Drills In Macedonia

Thirty-nine Armenian soldiers flew to Macedonia on Friday to take part in NATO-led military exercises that will simulate a multinational peace-keeping operation spearheaded by the Western alliance.

The exercises codenamed Cooperative Longbow and Cooperative Lancer are due to take place on from May 21-29 and involve some 1,000 troops from about two dozen NATO member and partner states, including Azerbaijan and Georgia.

"The aim of the exercises is to educate, train and exercise delegations of selected partner nation armed forces in order to promote interoperability with NATO land forces," read a NATO statement issued late last month. "The scenario for both exercises ... is based on a fictitious United Nations-mandated, NATO-led Crisis Response Operation," it said.

The Armenian Defense Ministry likewise said that the participants will practice joint peacekeeping activities such as patrolling streets, escorting convoys and manning road check-

points. In a statement, it said this will improve the professional skills of Armenian soldiers participating in multinational military operations and strengthen Yerevan's "partnership with international security organizations."

The drills will also underscore Armenia's increased cooperation with NATO under the Individual Partnership Action Plan (IPAP) launched in 2005 and repeatedly modified since then. President Serzh Sarkisian reaffirmed his government's desire to continue deepening those ties as when met with NATO Secretary General Anders Fogh Rasmussen and addressed the alliance's top decision-making body in Brussels in March.

The army platoon that left for Macedonia is part of a special peace-keeping brigade of Armenia's Armed Forces that has contributed troops to international security missions. Almost 130 members of the volunteer unit are currently deployed in Afghanistan as part of NATO's International Security Assistance Force (ISAF).

Tehran Recalls Envoy to Azerbaijan Following Anti-Iran Protests in Baku

TEHRAN -- Iran has recalled its envoy to Azerbaijan, amid a dispute between the neighboring countries as Baku prepares to host the Eurovision song contest.

Iran's embassy in Baku says Ambassador Mohammad Bagher Bahrami left for Tehran on Monday for talks on what the embassy called the "insult of religious saints."

The move came after dozens of protesters in Baku picketed the Iranian Embassy last week, protesting what they called "Tehran's anti-Azerbaijani politics" and holding pictures of Iran's ayatollahs and president with critical comments on them.

During the rally, demonstrators held up photos of Iran's president, Mahmoud Ahmadinejad, and the country's spiritual leader, Ayatollah Khamenei, in efforts to mock the two men.

Tensions between Iran and Azerbaijan have escalated in recent

months after Azerbaijani authorities arrested a number of men with alleged links to Iran who were reportedly plotting attacks in Azerbaijan.

Ties have also frayed over reported closer links between Azerbaijan and Iranian rival Israel, including reported Azerbaijani purchases of Israeli weapons.

A senior Azerbaijani official, presidential aide Ali Gasanov, accused Iran of making slanderous statements about the country as Baku prepares to host the Eurovision Song Contest this week.

Azerbaijan comes under global scrutiny on Tuesday with the start of Eurovision, Europe's biggest songfest.

Baku is seeking to use the contest to boost its image. An estimated 120 million people worldwide will watch Eurovision.

Meanwhile, Armenia is boycotting the Eurovision song contest.

Exiled Azerbaijani Rocker Takes Video Dig At Eurovision Host

Azerbaijani rocker Jamal Ali fled his native Azerbaijan last week, claiming that he feared for his safety after the spotlight of this week's Eurovision Song Contest moved on from host city Baku.

Now, he's come out with a video jab at the homeland whose officials jailed him for playing an opposition gig.

The 24-year-old's Berlin exile comes three months after his 10-day detention -- and torture, he says -- for "hooliganism" in connection with his appearance at an opposition demonstration.

He's been profiled recently by major international media including "The Guardian" and "Huffington Post," and was featured in a BBC "Panorama" segment called "Eurovision's Dirty Secret" on Azerbaijan's preparations for "the world's most-watched nonsporting event."

He was also featured in a BBC "Panorama" segment called "Eurovision's Dirty Secret."

In an interview with RFE/RL's Azerbaijani Service after his release from jail, Ali said he felt no ill will toward the police, instead pointing the finger higher up.

"The police are just doing their

job," he said. "I was excusing the police officers a bit during my 10 days in detention. Now I understand why they behave the way they do. I'm not fully excusing the police, but their system is like that. It's the way the system works. The commands are coming from the top."

Jamal Ali's music clip, "Vermisel," takes lots of indirect shots at the perceived corrosiveness of the regime on Azerbaijani society.

The musicians who accompany him in the "Vermisel" video are wearing hoods, in a reference to the bag Ali says police put over his head while he was being brutalized in custody.

Ali is seen strolling through rubble in Baku, highlighting the city's forcible razing of homes to make way for the gaudy Eurovision venue, the 23,000-seat Crystal Hall.

"My house was demolished, I'm homeless," he sings. "I have no roof over my head. So what do I need Eurovision for?"

Later, he sets his sights on Baku's mayor and on the presidential family, which reports have sought to link to luxurious properties abroad, asking: "What the hell are you doing? For God's sake, if you want to demolish

Sarkisian Confronted by Displaced Yerevan Residents

YEREVAN -- About 30 former residents of an old Yerevan neighborhood partly demolished in a government-sanctioned redevelopment project stopped President Serzh Sarkisian's motorcade on Wednesday to protest against municipal authorities' failure to provide them with new housing.

Sarkisian was confronted by them as he left his official residence adjacent to the historic Kond district. Eyewitnesses said he got out of his limousine and talked to them for about 15 minutes.

The protesters claimed to represent some 200 Kond families who were promised new homes by the government in 2007 in return for agreeing to the demolition of their mostly old and derelict houses. As part of that agreement, they were due to be settled

houses, go and do it in Dubai."

He also strolls past a shifty character in a suit and suggests Azerbaijan has become a police state under two generations of Aliyevs -- father Heydar and son Ilham: "Cameras are everywhere. Someone's spying on us. And this is my message to [them]: my holy middle finger to you."

The video concludes with Ali spray-painting a winged middle finger on the ruins of a run-down building.

Ali clearly timed the release of his

in apartment blocks which a private construction firm should have built in the same area within three years. The company called Downtown also pledged to compensate them for temporary apartments that they rented for the duration of the construction.

The Kond houses were swiftly torn down at the time. However, work on new properties that were supposed to replace them has not even started yet, reflecting a continuing crisis in the Armenian construction industry hit hard by recession in 2009. The sector expanded rapidly in the decade preceding the downturn.

Levon Hakobian, a senior official from the Yerevan municipality dealing with redevelopment in Kond, insisted that the authorities are working hard to remedy the situation.

video to coincide with this week's Eurovision conclusion.

Taken alone, it's unlikely to overshadow sanctioned compatriot acts like last year's winners Ell and Nikki or singer and presidential son-in-law Emin Agalarov, who was shoehorned into this week's show.

But against a backdrop of all the other bad press that Azerbaijan's government has attracted, the music clip further dulls the glittery goings-on at Baku's Crystal Hall.

Will Gul Open Armenian-Turkish Border?

By Hakob Badalyan

The presidents of the United States and Turkey had a short meeting during the NATO summit during which they discussed Turkish and Armenian relations. The U.S. supports the resumption of normalization, at least publicly states so, while the process has been frozen due to Turkey's precondition concerning the Karabakh conflict.

It stipulates that the border will be opened only after agreement is reached on Karabakh.

Interestingly, after their meeting the Turkish press reported that Gul may become NATO Secretary General after the end of his term in 2014.

Is this information related to the Armenian-Turkish topic discussed during the meeting? For instance, could the United States promise Gul the high post if Gul is able to ensure a breakthrough in normalization by 2014 without the stipulation concerning Karabakh?

What will Gul do after leaving office? The post of NATO secretary general is a tempting proposal. At the same time, a breakthrough in the normalization by 2014 is necessary to the international community, namely the great powers, and particularly the United States, because ahead of the 100th anniversary of the Genocide the Armenian pressure will increase, ruling out the traditional methods of avoiding recognition.

A breakthrough in the Armenian and Turkish normalization could be an excellent opportunity to avoid such pressure as the 100th anniversary is drawing nearer.

Will Abdullah Gul agree to such a deal? If he becomes NATO secretary general on this condition, the potential negative impact of this appointment on NATO-Armenia relations and the NATO policy on the South Caucasus may be relieved.

If Gul ensures a breakthrough in the Armenian and Turkish normalization without preconditions, official Yerevan will be able to accept Gul's appointment.

However, it is a big question whether Obama-Gul meeting and Gul's future in NATO are interrelated.

In addition, considering the peculiarities of the Turkish government, it is clear that Prime Minister Erdogan will make a decision, not President Gul. Although who knows how the correlation will change once Gul and the United States come to terms.

'Complementary' Maneuver: Armenia Trying to Get Security from Russia, While Economically Integrating With Europe

By Naira Hayrumyan
ArmeniaNow.com

The conflict between Russia and the West is apparently becoming the main dividing line in the domestic politics of Armenia. The split along this line occurs both within the opposition and pro-government forces.

Aram Sarkisian, the leader of the Hanrapetutyun party, who was number three on the proportional list of the opposition Armenian National Congress (ANC), gave up his mandate in parliament and announced its departure from the ANC. As it turned out later, the main disagreement with the ANC was around the relations between Armenia and Russia.

In an interview with RFE/RL's Armenian Service Sarkisian said that only pro-Russian forces now remain within the ANC. "I consider myself a citizen of Armenia. I see the future of my country linked to Western standards. I do not see anything we can learn from Russia," said Sarkisian.

Hovhannes Hovhannisyan, the

leader of the Liberal Party of Armenia that also left the ANC, is also known to be an advocate of Armenia's pro-Western orientation.

Experts believe that the ruling coalition in Armenia is also being formed in accordance with the attitudes of political forces towards Russia and the West. Immediately after the May 6 parliamentary elections President Serzh Sargsyan left for Moscow where he attended the summits of the CIS and the Russia-dominated Collective Security Treaty Organization (CSTO). However, he stopped short of making statements about the intention of Armenia to join the Eurasian Union, an emerging reintegration alliance proposed by Russian President Vladimir Putin. Moreover, Armenian Prime Minister Tigran Sarkisian simultaneously published an article in one of Russia's leading periodicals, arguing that while joining the Eurasian Union would give Armenia some benefit, a qualitative change for the nation's economy was only possible with European integration.

And on April 27, before the elections in Armenia, the Russian Rossiyskaya Gazeta published an interview with the leader of the Prosperous Armenia Party (PAP) Gagik Tsarukian. In that interview Tsarukian clearly pronounced in favor of the Putin idea of the Eurasian Union. "We have already stated that we are ready to work actively towards the dissemination of the idea of a Eurasian Union. The evidence of this is the international forum "The Role of NGOs in the formation of a Eurasian Union" that we are holding in Yerevan these days jointly with the Russian Eurasian Cooperation Development Fund," he said then.

The fact that while in Moscow President Sarkisian was not received by President Putin was also evaluated by experts as the sign of Russia's discontent with the results of the Armenian elections that gave a landslide victory to Sarkisian's Republican Party. In fact, in the May 6 elections Moscow supported the PAP and the second president of Armenia, Robert Kocharian, who is believed to stand behind the PAP. Moreover, according to media reports, Kocharian is in Moscow these days. It is not clear whether his current visit to Moscow is connected to politics or his business interests.

However, not everything is as straightforward as it might seem at first glance. Unlike Georgia, which sharply terminated its relationship with Russia and made a turn towards the West, Armenia is trying to get security guarantees as part of its relations with Russia and within the CSTO, while relying on the European direction for economic integration. It is not yet clear whether such a "complementary" maneuver will work, but it is now patently clear that Armenia does not want to mix economy and security.

Armenian Genocide Museum Hosts Commemorative Events Dedicated to American Red Cross Founder Clara Barton

YEREVAN -- Commemorative events dedicated to Clara Barton, the founder of the American Red Cross and a great humanist, was held at the Armenian Genocide Museum-Institute on May 23 with the support of the US Embassy in Armenia.

Hayk Demoyan, the Director of the Armenian Genocide Museum-Institute, John Heffern, the U.S. Ambassador to Armenia, Ashot Hovakimian, Deputy Minister of Foreign Affairs of RA and Kevin Patti, American historian representing Clara Barton National Historic Site offered opening remarks at the event.

The event included a presentation of the English and Armenian editions of Clara Barton's "American Relief Expedition to Asia Minor under the Red Cross" report. The translation and publication of the Armenian edition of the report was made possible through the support of the U.S. Embassy in Armenia.

The AGMI Scientific Council decided to issue a Clara Barton Golden Medal under the "Gratitude" nomination as well as a memorial postcard. The director of the Armenian Genocide Museum-Institute Hayk Demoyan handed golden medals to John Heffern, the U.S. Ambassador to Armenia, Ashot Hovakimian, Deputy Minister of Foreign Affairs of RA, Kevin Patti, expert in Barton and US Embassy in Armenia, as well as by means of the U.S. Embassy in Armenia golden medals will be handed to Barack Obama, U.S. President, Hillary Clinton, U.S. Secretary of State as a

token of Armenian-American friendship.

The event was followed by ceremonial burial of the soil brought from Clara Barton's grave and placing of the plaque at the Memorial Wall of Tsitsernakaberd Memorial.

The AGMI will also host a temporary exhibition in honor of Clara Barton. Guests will receive memorial postcards issued on the occasion of Clara Barton's 190th anniversary.

Clara Barton, Founder and Chairperson of the American Red Cross, was born in 1821 in Oxford, Massachusetts. Clara Barton became known as the "Angel of the Battlefield" for her humanitarian activities during the American Civil War.

Learning about the extensive massacres of Armenians in 1895-1896 in the Ottoman Empire, in 1896 Clara Barton arrived in Constantinople and coordinated the relief aid distribution to the survivors of the massacres and homeless people for about a year.

Thanks to Clara Barton's efforts Armenian survivors of the massacres were provided with shelter, food, medicine and clothing. Because of a number of obstacles created by the Ottoman authorities Clara Barton was forced to leave the Ottoman Empire and return to the U.S. At the end of 1896 Clara Barton together with her colleagues published a report of their humanitarian activities in the Ottoman Empire.

On the Eve Of the 20th Anniversary of ARPA Institute

ARPA (Analysis, Research and Planning for Armenia) Institute was founded as a non-profit organization in 1992, during the early days of independence of the 3^d Republic of Armenia. As its name implies ARPA provides analysis, research and planning services to help revitalize various sectors of the economy of Armenia, especially in education, health, and technology.

The principal founder of ARPA Institute Dr. Hagop Panossian, is a foreign member of the National Academy of Sciences of Armenia and is a specialist in the field of applied dynamics and control systems. He is an innovator and his work is well-known in world scientific and engineering communities. One of Dr. Panossian's innovations involves the engine control system design of the supersonic aircraft-rocket system, referred to as the Aerospike Engine.

Dr. Panossian is also the principal founder of the Armenian Engineers and Scientists of America (AESAs), in 1983. He is thus eminently qualified to bring together and lead Diasporan scientific and engineering efforts in educating the young and promoting innovation and high technology development in Armenia.

During the past 20 years, ARPA experts have worked closely with public organizations and the Government of Armenia, to help resolve numerous emerging problems and address critically important projects. Among those worth noting are the following:

- In 1992 ARPA helped organize the first energy conference in Yerevan, where the decision to restart the Medzamor Nuclear Power Plant was taken.

- ARPA experts reviewed and submitted their comments to the early drafts of the Constitution of the Republic of Armenia.

- In 1998 the Sarko Tilkian Blood Services Center - a modern, well-equipped blood bank - was established at the Erebouni hospital in Yerevan, mainly by the concerted efforts of Alice Runge. Through the efforts of Alice, the Global Healing organization financed the creation of a similar center in Gyumri.

- In 1998 ARPA implemented the Health Education and Lifestyle Program (HELP) in Armenia, with the leadership of Dr. Hrayr Karagueuzian of UCLA. More than 45000 students in 61 schools in Armenia and 27 schools in Artsakh have benefited from HELP. Recognizing the importance of the HELP, the ROA Ministry of Education and Science introduced a similar program as a mandatory part of the curriculum in all schools in Armenia.

- In 2008, in cooperation with the State Engineering University of Armenia (SEUA), ARPA organized a two-day Industrial and Residential

Waste Management seminar in Yerevan. Local and Diasporan specialists discussed the issues facing the waste management system in Armenia and the urgency of developing legal methods to quickly resolve major issues.

- Six years ago ARPA initiated an annual "Invention Competition" for all university students in Armenia. The Competition has been received with great enthusiasm, and became an annual tradition. During the past six years, 62 inventions in various fields have been submitted and \$20,000 in prizes were awarded to winners in different categories.

- Recently, ARPA implemented a "Distance Learning" program of lectures and seminars for the faculty and students of the State Engineering University of Armenia. Using state-of-the-art technology, ARPA has conducted five multi-session seminars with State Engineering University of Armenia (SEUA). ARPA also plans to expand the program to other universities in Armenia, such as the American University of Armenia and the Yerevan State University.

- ARPA has initiated a new project of establishing a modern DNA Center of Excellence in Armenia, for all public centers of research and higher education.

- ARPA teamed with the ROA Ministry of Culture, the Institute of Antiquities, and the Museums of Armenia to initiate the "E-Archeology" project. The goal of the project is to digitally document all archeological treasures, centuries-old national monuments, and priceless works of art that form the historical heritage of Armenians.

- Upon the request of the SEUA administration, ARPA will help furnish and equip an Energy Savings and Efficiency lab. The laboratory is meant to serve as a learning center for students, as well as for the country's industrial and institutional enterprises and the public at large.

ARPA is well-known in the Armenian community of Los Angeles through its monthly lectures and panel discussions on various topics related to Armenia, the Diaspora, and the local community.

The past two decades have proven the fact that ARPA is an organization of zealous experts, a true follower of its mission, and capable of surrounding itself with selfless devotees.

Armenian Heritage Park Dedicated in Boston

Continued from page 1

found safety in our shores," said Armenian Heritage Foundation President James Kalustian. "This park remembers and commemorates those who lost their lives in the genocide against the Armenian people and all genocides that have followed."

Governor Deval Patrick said the drive of the Armenian community to fight for the park is admirable.

"The quest for human dignity comes through when you talk to the proponents of this project," Patrick said. "Their yearning for recognition and acknowledgment and the fact that it was a gift to the commonwealth makes it a very moving opportunity."

The Armenian Heritage Foundation, which was founded in 2005, raised \$6 million for the construction and upkeep of the park.

Armenia Boycotts NATO Summit

Continued from page 1

"That could harm not only the Nagorno-Karabakh negotiating process but also jeopardize the shaky situation in the region, especially against backdrop of an unprecedented rise in Azerbaijan's military spending and its leadership's bellicose rhetoric," he reportedly said.

Nalbandian stated that this is the reason why President Serzh Sarkisian decided not to take part in the summit.

Sarkisian boycotted NATO's previous summit held in Lisbon in late 2010 for the same official reason. A NATO declaration adopted at the time also upheld Azerbaijan's territorial integrity in the conflict.

Analysts in Yerevan on Monday also linked Sarkisian's decision with Russian President Vladimir Putin's conspicuous absence from the summit. One of them, Richard Giragosian,

said the Armenian leader tried to please Moscow at the expense of Armenia's national interests. "Armenia should do what's in Armenia's interests, not what will make the Russians happy," Giragosian said.

Sergei Minasian, deputy director of the Yerevan-based Caucasus Institute, likewise suggested that the Armenian boycott was a reassuring message to the Kremlin. "With the new Russian president also not participating in the summit and Russia always being very jealous about Armenia-NATO relations, I think that was also a small gift [to Moscow]," he told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am).

Still, Minasian was confident that the move will not damage Armenia's ties with NATO that have deepened during Sarkisian's four-year presidency. "In the long term, this episode will in no way affect Armenia-NATO relations," the analyst said.

Innovative Solutions to be Introduced at Yerevan's DigiTec Business Forum 2012

YEREVAN -- Innovative proposals and solutions will be introduced during the annual DigiTec Business Forum, which will be held in Armenia's capital, Yerevan, on June 15-16, Union of Information Technology (IT) Enterprises Executive Director Karen Vardanyan stated during a press conference on Wednesday.

In his words, even though Armenia's IT sector has achieved some success, the technology usage level is still low in the country.

"We aspire for the maximum effective usage of technologies," Vardanyan said.

In his turn, Director General Igor Klimko of ArmenTel Company—which is the Forum's main partner—stated that Armenia's IT companies are increasing quantitatively and qualitatively. He specifically pointed to the capabilities of Armenian programmers.

The DigiTec Business Forum 2012 will be held under the auspices of Armenia's PM and with the assistance by the United States Agency for International Development Enterprise Development and Market Competitiveness Project (USAID EDMC).

ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ ՅԱՅ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ 32-ՐԴ ՏԱՐԵԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹԸ

Տիկ. Մարալ Պոյաձեան կը պարգևատրուի իր 10 տարիներու ծառայութեան համար

Սահակ-Մեսրոպ Վարժարանի 32րդ ճաշկերոյթը տեղի ունեցաւ Կիրակի Մայիս 6, 2012ի երեկոյեան Արարատ տան շքեղ սրահին մէջ: Կոկիկ թիւով բազմութիւն մը հաւաքուած էր սրահին մուտքին, որոնք կը դիտէին Լուս Աճուրդի գետեղուած առարկաները եւ միասնաբար կը զրուցէին, ստեղծելով գողարիկ եւ ընկերային իրավիճակ մը:

Սրահին դռները բացուեցան եւ ներկաները գրաւեցին իրենց որոշեալ տեղերը, որմէ ետք բացման խօսքը կատարեց դպրոցիս հոգաբարձութեան փոխ ատենապետ՝ Պրն. Յովան Սարգիսեանը:

Ապա օրուան հանդիսավար՝ հոգաբարձութեան անդամ Պրն. Վահագ Ակոճեան բեմ բարձրացաւ եւ ձեռնհասօրէն վարեց օրուան յայտարարը, մէջընդմէջ կատարելով հաճելի մէջըբերումներ:

Առաջին առիթով Սահակ-Մեսրոպ Վարժարանի Ե. դասարանի խումբ մը աշակերտներու մասնակցութեամբ եւ դպրոցիս երաժշտութեան ուսուցիչներու՝ Արտաշէս եւ Ժաննա Սինանեաններու առաջնորդութեամբ հնչեցին Ամերիկեան եւ Հայկական քայլերգերը:

Արթիքի բացումը կատարուեցաւ Վեր. Վաչէ Էքմեքճեանի կողմէ, որմէ ետք ներկաները ճաշկերոյթը ընթրիքը:

Գեղարուեստական յայտագիրը ջերմօրէն ճոխացուց յայտնի երգչուհի՝ Սալբի Մալիլեան, որ իր անուշ ձայնով եւ հայրենասիրական երգերով բարձր պահեց ներկաներուն տրամադրութիւնները, որոնք ծափողջոյններով կը յայտնէին իրենց գնահատանքը:

Յայտագիրը շարունակուեցաւ երբ ներկաները վայելեցին ճրդ

դասարանէն Քրիս Տոնոյեանի եւ Քրիսթինա Թէճիրեանի անվերէն լեզուով կատարուած արտասանութիւնները յաջող մեկնաբանութեամբ:

Այժմ պահն էր լսելու օրուան բանախօս՝ Փօլ Գրիգորեանը, որ Լոս Անճելոսի Քաղաքապետութեան անդամ է: Բանախօսը դրական մտայնութեամբ եւ գնահատանքով արտայայտուեցաւ Սահակ-Մեսրոպ Վարժարանի նկատմամբ, ուր կը ջամբուի հայեցի կրթութիւն եւ քրիստոնէական դաստիարակութիւն: Ան բախտաւոր համարեց այս սերունդը, որոնք առիթ ունին անվերէնի կողքին, սորվելու նաեւ իրենց մայրենի լեզուն, պատմութիւնը եւ մշակոյթը:

Ապա, դպրոցիս տնօրէն Պրն. Յովսէփ Ինճէճիբեան, շնորհակալական խօսքեր ուղղեց հոգաբարձութեան կազմին, վերոյիշեալ ձեռնարկի յանձնախումբին, բարերարներուն, ուսուցիչներուն, ծնողներուն եւ բոլոր անոնց, որոնք իրենց անսակարկ նուիրումով նեցուկ կանգնած են մեր դպրոցի բարելավման աշխատանքներուն նիւթապէս եւ բարոյապէս:

Ան պարգևատրուեցաւ յուշատախտակով եւ նուէրով:

Գեղարուեստական յայտագիր աւարտին Ե. դասարանի աշակերտները հրամցուցին երկու խմբերգեր, որոնք երգեցին մեծ աշխուժութեամբ, վառ պահելով հայ սերունդի հայաշունչ ոգին եւ հաւատքը:

Վեր. Կալվին Սաղբեանի օրհնութեան արթիքով վերջ գտաւ մեր այսօրուան ձեռնարկը, դարձեալ զիրար վայելելու եւ զիրար գօտեպնդելու յոյսով, միշտ ըզձայով բարին եւ լաւագոյնը բոլորին համար:

ԱՐՇԱԿ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ ՎԱՐժԱՐԱՆԻ ԱՇԿԵՐՏՆԵՐԸ ԻՐԵՆՑ ՅԱՐԳԱՆՔԻ ՏՈՒՐՔԸ ՄԱՏՈՒՑԵՑԻՆ ՄԵԾ ԵՂԵՈՆԻ ՁՈՂԵՐԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ապրիլի քսաներեքի առաւօտեան վարժարանի աշակերտները մասնակցեցին Ս. Յովհաննու Կարապետ Առաքելական եկեղեցում մատուցուող հոգեհանգստեան պատարագին՝ ի յիշատակ Արշակ Տիգրանեանի եւ Մեծ Եղեռնի նահատակների:

Վարժարանի 12-րդ դասարանի աշակերտները խօսեցին՝ ներկայացնելով Տիգրանեանի կենսագրութիւնը եւ նրա անցած ուղին: Երգչախումբը հոգեհանգստեան երգեր կատարեց վարժարանի հիմնադիր եւ Մեծ Եղեռնից փրկուած Արշակ Տիգրանեանի եւ Մեծ Եղեռնի զոհերի յիշատակին: Խօսք առաւ Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցու Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Յովնան Արքեպիսկոպոս Տէրտէրեանը: Նա խօսեց Արշակ Տիգրանեանի անցած դժուարին ուղու, նրա բարեգործութիւնների, նամանաւանդ վարժարանի հիմնադրման եւ այդ գործի կատարած ազգայնական արժէքի մասին: Նա կոչ արեց աշակերտներին բարձր պահել Տիգրանեանի ոգին եւ ժամանակը գալուն պէս չմոռանալ իրենց բարեգործութեամբ փոխհատուցելու հայ դպրոցին եւ հայ եկեղեցուն: Ամէն տարի այս արարողութեանը ներկայ են լինում Տիգրանեան ընտանիքի, հոգաբարձական եւ ուսուցչական կազմի անդամներ, ծնողներ: Հոգեհանգստի արարողութիւնը նախագահում է Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցու Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Յովնան Արքեպիսկոպոս Տէրտէրեանը:

Յայտագրի երկրորդ մասը նուիրուած էր Եղեռնի զոհերի յիշատակին: Աշակերտները ասմունքեցին Մեծ Եղեռնին վերաբերող յայտնի գործեր եւ մէկ անգամ եւս նշեցին Թուրքիայի կատարած ոճրագործութեան մասին: Նրանք վրէժխնդիր ոգով դատապարտեցին ոճիրը եւ ուխտեցին Հայ Դատը պաշտպանել ամէն գնով:

Ապրիլի 24-ին վարժարանի շատ աշակերտներ մասնակցեցին Հոլիվուտի մէջ կազմակերպուած հակաթրքական ցոյցին: Բարձրագոյն կարգի աշակերտների ուխտագնացութիւնը Մոնթեպելլօ ուղեկցուեց հայափոխական բաժանմունքի ուսուցիչներով, տնօրէնով, հոգաբարձական կազմի անդամներով: Աշակերտները վարժարանի անունից ծաղիկապակ դրեցին Եղեռնի զոհերի յիշատակին:

Այնուհետեւ բարձրագոյն դասարանի աշակերտները մասնակցեցին Թուրքիայի դեսպանատան մօտ կազմակերպուած բողոքի ցոյցին:

Այդ, մէկ անգամ եւս տիգրանեանցին ապացուցեց որ ամենակարեւոր բանը ազգային դէմք եւ յիշողութիւն պահպանելն է: Իսկ այդ յիշողութիւնը սկսում է սեփական պատմութեան ճանաչմամբ: Այսօր տիգրանեանցին հպարտ է իր նախնիներով եւ պատմութեամբ, բայց միեւնոյն ժամանակ վրէժխնդրութեան զգացումով տողորուած, եւ պատրաստ է իր սերնդակիցներին եւ իրենից կրտսերներին փոխանցել Հայ Դատի դժուարին եւ արդար առաքելութիւնը:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԲ
ՅՈՒՇԱՐՉԱՆ
ՈՒՍՈՒՑՉԱՊԵՏ
ԲԵՆԻԱՄԻՆ
ԺԱՄԿՈՉԵԱՆԻ

Սրտաբույս նուէրով գիրքէն օրինակ մը ստանալու համար հեռաձայնել՝
(626) 797-7680 կամ
(818) 429-2322 քիւերուն

Լաքակազմ, մաքուր տպագրութեամբ, 580 էջերէ բաղկացող գիրքը: Ժողովածուն լոյս ընծայուած է Բենիամին Ժամկոչեանի նախկին սաներուն կողմէ, որպէս երախտիքի տուրք անոր ծննդեան 115 ամեակի առիթով:

Յուշարձան ժողովածուն, նաեւ իր մէջ կ'ամփոփէ իրենց սիրեցեալ տնօրէնին կրթական, մանկավարժական, ազգային-մշակութային, Պէյրութի Սահակեան վարժարանի կէս դարեայ կենսապատմութիւնը:

Յուշարձան ժողովածուն կը մատուցէ Բենիամին Ժամկոչեանի ժամանակիցներուն յուշերու ծաղկաբաղը:

933 W. Glendale Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065

Dr. Missak Ekmekdjian
Chiropractor

Dr. Anahid Ekmekdjian
Chiropractor

Մեծածախանային եւ մանուկանային Քայրափոքաբոյժ բուժում:
Գլխացաւ, վզի, մէջքի, յոզային եւ մկանային ցաւեր:
Ինքնաշարժի վթարի նեւրոլոգիկ պատասխան
վեատուածքներու բուժում:

Ձեր առողջութիւնը մեր մտահոգութիւնն է

ՆԱԻՐԻ

Նայիրի երկրից, իմ ողջոյնը ձեզ,
Ձեր կարմիր հրին, Նայիրի կարմիր սիրտը ողջակեզ:

Եղիշէ Չարենց
(Հատուած Արատա-Արմինա հայկական Սրբազան
Լեռնաշխարհանտիպ հատորից)

ՊՕՂՈՍԼԱԳԻՍԵԱՆ (Շարունակումս խորոջ թիւնն)

Հայոց արեւի ու կրակի աստուած Միհր-Մհեր: Այդ անունը նմանեցրել են իրանական Միտրա անուն, հիմնաւորուելով աւելի ուշ ժամանակի ընթացքում Հայաստանի վրայ իրանի պետութեան տիրապետութեամբ: Սակայն Միհրը ունեցել է աւելի հին անցեալ: Միհր-Մհեր անունը կապուած է Նաիրի-Նահիրի անուն հետ, որն աղերսուել է հայկական Մեխրի ցեղանուն հետ: Մեխրի երկիրը գտնուել է «Վերին Սասուն եւ Քաղէջ (Քիթլիս)» շրջանակներում: Սասուն շրջանի հայկական Մեխրի, հետեւաբար Նաիրի-Նահիրի երկրի (կրակի երկիր) յիշատակն է պահել Սասունի Մհերը, որը հայոց արեւի ու կրակի աստուած Միհրն է: Իրանի Միհր-Միտրա արեւի-կրակի աստուծոյ անունը հայոց աշխարհից է անցել իրան: Նաիրի-Նահարինան եգիպտական, Ասորա-Բաբելոնական արձանագրութիւններում յիշատակուել է մեր թուարկութիւնից առաջ 15-րդ դարում եւ անշուշտ այդ անունը ծագած պէտք էր լինէր դեռեւս աւելի ուշ ժամանակ: Պատմական այդ ժամանակներին իրանը այդքան հզոր չէր, որ իր աստուծոյ անունը պարտադրած լինէր արմէնների երկրին:

Հայը, արիացի արմէնները հայկական Լեռնաշխարհի հողի, ջրի, արեւի, լոյսի, հրաբուխի կրակից յառնած ենիկնր են, եւ ըստ հարաւի ժողովուրդների աւանդապատմաների իրենց աշխարհում արարուած «Դրախ»ի առաջին մարդիկ Ադամ-Եւա: Նրաք չանաստուծ տիրակալին կամքին, ճաշակեցին տիեզերական իմաստութիւնը եւ որպէս սերմնացաններ նրա օրինաչափութիւնները տարան աշխարհներ:

«Սասունցի Դաւիթ» դիւցազներգութիւն, նորէն պատմաբան Գառուբճեանի մեկնաբանութիւնների մէջ ըբերում: Դիւցազներգութեան Սանասարը կապում են սեւական «լուսին» աստուածութեան հետ: Ըստ պատմաբանի, Սանասարը արեւի աստուածութիւնն է: Սան-ա-սար եւ Բաղտ-ա-սար անունների մէջ, «սան» եւ բաղտ» դիցաբանական դէմքեր են: Բաղտ-ա-սար անունն մէջ պատմաբան Ղափանցեանը «Բաղտ» մասը համեմատել է Խեթանական արձանագրութեան Balta (ik) աստուածութեան հետ: Նման բաժանում կա նաեւ Սան-սար (Սան-սար) անունն մէջ, որի «Սան» արեւի աստուածն է, ինչպէս Անգլերէն լեզուում sun բառը արեւ է նշանակում:

«Երկնէր երկին...» բանաստեղծութեան մէջ արեգակը բոցերի միջով ծովից դուրս է գալիս: Դիւցազներգութիւնում, Սանասարը մտել է ծով, գտել «Թուրք

կայծակին եւ Քուռկիկ Ջալալ»-ին հեծել, որ նրան մինչեւ արեւ տանէր:

Սանասար ծովու մէջ մտաւ, ինչ չոր գետնի վերայ գմաց: Տեսաւ ծովային ձիւն, Քուռկիկ Ջալալին, էմտեղ կապուել, թամբ ստաֆիլն վերան պատրաստ, Կեծական թուր վերան կարծած:

Ելաւ, սիրտ արաւ, որ ձիւն հեծնէր:

Քուռկիկ Ջալալին դարձաւ, ասաց.
- Հոդածիմ, ի՞նչ կ'անես, Բուսմի ի՞նչ է,
Ասաց. - Բէ կը տամ արեգակն կ'ներբմ:

.....

Թուա Բամակ, հեծաւ Բզմին, Որ կը տար արեգակն՝ Էրեբ, Ինք էտու փոքի տակ.
որ կը տար գետին՝ Էրթար անդունդ,

Ինք է Էտու ձիւն Բամակ:

.....

Ձկարցաւ ըսՍանասար ձգէր գետին:
Խելացացաւ, կայմաւ, հնագանդեց,
Ասաց. Ես Բուսմ, դու՞ն ի՞մ տեր:

Դիւցազներգութեան այդ մասը ժողովուրդի պատկերացումն է, որ արեւը (Սանասարը) հրեղէն ձիւն (արեւը խորհրդանշող) վրայ նստած գնում արեւեւէլքից - արեւմուտք իջնում անդունդի (խաւար) մէջ, նորէն է յայտնուած (արեւածագ), բարձրանում վերել շարունակելու իր յաւերժական արշաւը: Կայր ձիւն ու արեւի մասին: Հայաստանում պրոնգէզօտիներ են գտնուել, որոնց վրայ արեւ աստուծոյ ձիւն են քանդակուած: Հայերը, արեւ աստուծուն ձիւնը գոհաբերելը յիշատակուել է յոյն գորավար-պատմաբան Քսենոֆոնի «Անապասիս» մատեանում, որտեղ նկարագրել էր Միջագետքից իր գլխաւորած «Բիւրիաց» գորաբանակի նահանջը հայկական Լեռնաշխարհով: Սանասարը արեւի աստուածութիւնն էր, որդին կոչուել Մհեր, որը կրակի աստուած Միհրն էր, հանդիսացել նաեւ արեւի աստուած:

Մհերը բնութագրուել է նաեւ որպէս «Առեւտածե Մհեր»: Առեւժը դիցաբանութեան մէջ խորհրդանշել է կրակի աստուածութիւնը, իսկ ձիւն ու արծիւը արեւին: Մհեր, կրակի աստուած, միաժամանակ նաեւ արեւի աստուածութիւնն էր: Համաձայն պատմաբան Օրբելիի, այդ դիւցազներգութիւնում Մհերի (փոքր Մհեր-ի) կերպարը բաժանուած է երկու մասերի, առաջինը՝ պապի (Մեծ Մհերի), որը արտայայտում է փայլող արեւը: Իսմիլ Խանումը հրաւիրել էր Մհերին գալ ամուսնանալ իր հետ: Այդ յիշեցնում է Արա-Շամիրամ

առասպելը, Մհերը միաժամանակ արեւի աստուածութիւնն է: Հայոց հին հաւատքի դիցաբանութեան մէջ արեւի ու հուրի նոյնութիւնն է այդ:

Ըստ Բաբելոնական մի արքայի արձանագրութեան տուեալների, Ադանիքը նոյնպէս համարուել է Նաիրի երկրի մաս: Այդ շրջանում եղող Նիխիւրի, Նիխիւրիանի քաղաքի անունը առնչուած է Նաիրի (եգիպտացիներէ յիշատակած) Նահարինա անուն հետ: Այդ եւս հաստատում է, որ Արատա-Սուբարտու, Միտաննի, Նաիրի, Բիւսնիլի, Արմինա-Ուրարտուն Հայաստանն է, հայ արորդիների, արեւորդիների արարչական ժամանակների ծննդավայրն է, նրանց բնօրրանը:

Հայ, արարչական ժամանակների ծնունդ եւ դու, քու դրախտիկ երկրի առաջին բնակիչ քու նախապապ Ադամը, արեւի, լոյսի, կրակի քու հին աստուած Միհրն է, քու նախատառ Եւան՝ գեղեցկութեան ու սիրոյ դիցուհի Անահիտն է: Հայ, երբ դու մի պահ անհանա, խորը խոկաս եւ գնաս քու ծննդեան արարչական ժամանակներ, քու հին աստուածները կը պատգամեն քեզ, որ դու աստուածային ծնունդ ես, եւ որ քեզանով է լցուել աշխարհը...: Քու արարչական երկրի ծառից փրցրած պտուղը տիեզերական «Իմաստունն» էր, որ դու ու քու ցեղակից մարդիկ տարան մոլորակի չորս դին:

Արարչական հայոց Լեռնաշխարհի արմէն-հայ, երբ բարձունքների վրայ կազնած մեհաններում փառաբանում էիր պաշտամունքը քու ցեղին ծնունդ տուող Արա(Ար)-Միհր արեւ աստուծուն, քու լեռների գագաթների կրակից բոցավառ ծնունդը վահագնի, բնութեան ու քու տիեզերական աստուածների դ խորհուրդը, այդ ստեն դեռեւս քեզանից բաժանուած չէին քու ցեղակից Հնդիկը, Իրանցին, Պարթեւ-Պահլավը, մինչեւ արեւմուտքի ծովեր հասած քու ցեղակիցները: Արարչական արեւորդին Հայոց Լեռնաշխարհի, Աստուծոյ արգելած ծառից «Իմաստութեան» պտուղը քաղեց: Նրա կողմից արգելուած էր այն, որպէսզի հասանելի չլինէր իր արարած մարդկանց: Աստուածներ ծնունդին Հայկական Լեռնաշխարհի ձիւնտ գագաթներին, նրանց ընդերքներից յառնած հրաբուխի կրակից: Նրանց արարչական իմաստութեամբ համաշխարհային մշակոյթի տարերը սկզբնաւորող գիտելիքներ արարեցիր երկրագործ

ծութիւն, անասնապահութիւն, մետաղագործութիւն, հագուստի համար մանագործութիւն, մշակոյթ, դպրութիւն, տաճարներ, հրաբուխների կրակը բերեցիր կացարաններ, որպէսզի կախեալ չլինէր շրջապատի ողորմածութիւնից: Բազմացան Լեռնաշխարհի մարդիկ, այնտեղ արարուած իմաստութիւնը իրենց հետ շալակած գնացին հեռուներ:

Աստուածաստեղծ Արեւորդի արմէն-հայ, դու մնացիր արարչական քու լեռների երկրում, հրաբուխներից ծախքած կրակը լոյս էր հոսում քու շէներին, իրիկուններին քու աշխարհի ծովերին ծիրանի շող էր փռում: Քու նահապետի հայկազուն զարմի արքաները քու փառքը տարան ծովերից այն կողմը աշխարհներ, քու հին աստուածներ բարեպաշտութիւն եղաւ այնտեղ, ազատ մարդիկ էին, ոչ ստրկական աշխատանք: Նահապետ Հայկի գարմի սերունդների արքաները անցան, օտար ցեղերի մարդիկ գահակալեցին, դաւեցին, կրօնափոխ արեցին, սպանեցին քու աշխարհի տիեզերական աստուածներին այրեցին նրանց տիեզերական խորհուրդը, նրանց բնութեան հրաշք երեւոյթների պաշտամունքը: Հայոց Լեռնաշխարհում էր սկիզբը տիեզերքի ու բնութեան երեւոյթների պաշտամունքի: Անաստուած ծնունդով «անմարդ» մարդիկ անցան քու աշխարհով, քանդեցին քու Լեռնաշխարհը, սպանեցին արարչական մարդկանց, բանաստեղծների, այրեցին տաճարներ, «սպանեցին» մագաղաթներ, մատեաններ: Քու աշխարհի իմաստութիւնը իրենց հետ տարած հեռու գնացած մարդիկ լուռ նայում էին, թէ ինչպէս էին իրենց Լեռնաշխարհի լոյսը մարում: Աղաւաղել էին իրենց հետ տարած խօսքը, հիմա այն որոնում են քու լեռների շէների մարդկանց խօսքում, որոնում են քու լեզուի մէջ աստուածների հետ հաղորդակցելու խօսքը: Մտահոգ են, թէ երբ Յիսուս դարձած Միհր աստուած վերագառնալ երկիր, ինչպէս են խօսելու նրա հետ: Այո, Միհր-Մհերն է դուրս գալու իր ծառի կացարանից, երկրում արարչական ժամանակների կարգ հաստատելու, հայոց աստուածների լոյսը վառելու...: Հայ, չե՞ս սքանչանում քու «Ասք»ի պատմաներով, ասա որ քերթողը, որ իմաստունը պիտի այն հաւաքի քարերի վրայից, օտարների «կաւէ սալիկներ»ից մատեաններից եւ գրի այն:

massispost.com
daily news updates

DOWNLOAD NOW

ՊԵՏՐՈՍ ՄԵԼԻՔ ԱՆԴՐԻԱՍԵԱՆ

Շարունակում է 7-էն

րիզի մէջ (Հայերու Վիճակը Տագնապալից)» Թղթակցութեան մէջ կը գրէ. «Պատերազմական ատեանին կողմէ կախաղան հանուեցաւ հայ մը (որուն անունն է Անդրիասեան, ինչպէս յայտնի է երէկուան հեռագիրներէն.- Ծ.Խ.) հակառակ անոր որ գինուած ոչ մէկ դիմադրութիւն ցոյց տուած էր ուսանեւորուն: Ժողովուրդը յուսահատութեան մատնուած է: Մահապատիժին յաջորդ օրը ուսու հիւպատոսը պաշտօնական գրութիւն մը ուղղեց Հայոց առաջնորդին, սպառնալով մէկ վիրաւորուող կամ սպաննուող ուսու գինուորի փոխարէն՝ տասը հայ մահուան դատապարտել: Լուրեր տարածուեցան որ իբր նոյն օրը ուսական հիւպատոսը անանուն նամակ մը ստացած է, որով մահուան սպառնալիք կ'ըլլայ իրեն՝ եթէ հայեր կախաղան հանուին: Այլևս իրողութիւնն է որ ամէն տեսակ գրգռիչ միջոցներ գործ կը դրուին, յառաջ բերելու համար հայկական կոտորածներ»: (16) ***

Այս բոլորն անկախ, հայոց պատմութեան մէջ բանավէճի նիւթ եղած է Պարսկաստանի Մահմադարական Յեղափոխութեան հայկուսակցութիւններուն մասնակցութեան հարցը: Երևելայէր մեկնաբանելու համար տրուած են շատ մը բացատրութիւններ՝ բոլորն ալ տրամաբանական եւ ընդունելի: Պահպանողական հոսանքի պատմաբաններն ալ, այդ մասնակցութիւնը աւելորդ նկատած են, գտնելով թէ հայ կուսակցութիւնները իրենց ներուժը պէտք է օգտագործուէին միայն արեւմտահայութեան ազատագրութեան գործին: Բոլոր բացատրութիւններուն մէջ դիպուկ կը մնայ Հուրի Պէրպէրեանին տուածը, որ Պարսկաստանի յեղափոխութեան հայերու մասնակցութեան վերաբերող գիրքերուն մէջ լաւագոյններէն եւ ամենէն ամբողջականներէն նկատուող իր հեղինակած "Armenians and the Iranian Constitutional Revolution of 1905-1911" (17) գիրքին բնաբան ընդունած է "The Love For Freedom Has No Fatherland" լոզունգը:

Ազատասիրութիւնը հայրենիք չունի:

ԾԱՆՕԹԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1. Cosroe Chaqueri, "The Armenians of Iran" 1998, Հարվըրտ համալսարան, էջ 0:
2. Նոյն, էջ 127:
3. Յ. Էլմար, «Եփրեմ», հրատ. Թեհրանի Հայոց թեմական խորհուրդի, Թեհրան, 1964, էջ 192:
4. Սոկրատ Խան Գելօֆեանց, «ԿԱՅԾ-ՍԴ Հնչ. Կուսակցութեան Գործունէութիւնից, Թող Փաստերը Խօսին», հրատ. ՄԴՀԿ Ամերիկայի Գործ. Յանձն. Նիւ Եորք, 1915, էջ 5-6:
5. Նոյն, էջ 6-8:
6. Գրիգոր Եղիկեան, «Իմ Յիշողութիւններից», «Հայրենիք», 1938 Յունիս, թիւ 9 (189):
7. Գրիգոր Եղիկեան, «Հնչակեանները եւ Նրանց Պոլշեիկները շուրջ Միանալու Փորձերը», «Հայրենիք», 1939, Ապրիլ, թիւ 6 (198):
- Իսահակ Հովեան, ՄԴՀԿ Կեդր. վարչութեան անդամ Ս. Տաշիրի (Սիմոն Հովեան) եղբայրն է, որ երկար տարիներ ըլլալով Պարսի մասնակցութեան կազմակերպիչը:

նատուներէն մասնակցած է Անդրկովկասի յեղափոխական շարժումներուն ու ձեռնարկած կազմակերպչական եւ մարտական անհրաժեշտ փորձառութիւն:

8. Արսէն Կիտուր, «Պատմութիւն ՍԴ Հնչակեան Կուսակցութեան», հրատ. ՄԴՀԿ Պատմագրութեան Կեդր. Յանձն. Նիւ Եորք, 1962, էջ 399:

9. Սոկրատ Խան Գելօֆեանց, էջ 1821:

- Մանուէլ Մոգեան, վաղեմի հնչակեան մարտական-կազմակերպչական-մտաւորական գործիչ: Ծնած 1875-ին Սեբաստիա: Աւարտել է Երկրագործական տարրականը, ուսումը կը շարունակէ Կ. Պոլսոյ Կեդրոնականին մէջ: Կը մասնակցի Կ. Պոլսոյ յեղափոխական ելոյթներուն: 1896-ին կ'անցնի արտասահման՝ Պուլկարի, Զուիցերիա, Եւրոպական այլ երկրներ, Եգիպտոս: 1904-ին կը հաստատուի Պարսկաստան: 1909-ին, ՄԴՀԿ Ռաշտի եւ Էնզելիի մասնակցութեամբ կողմէ կը մշակուի Գիւլանի Զինուորական Խորհուրդի ներկայացուցիչ: Թեհրանի եւ Ղազուինի մէջ կը մասնակցի յեղափոխական գործնական պայքարներուն: Սամատ Խան կեղծանունով կը դիմադրէ Արաշ Կառնալի սահմանադրական ուժերը: Կ'աշխատակցի «Ճէրիտ Ծարփեթ» (Կ. Պոլիս), «Հնչակ», «Հայրենիք», «Արշալոյս», «Պարսէթ», «Շարժում», եւ «Մուրեք» ֆոթոթերթիները: Բաժնակից ըլլալով «Կոնստանտնուպոլսոյ Կուսակցութեան» Կ. Պոլսոյ 31-13 Օգոստոս: 1911-ին, երբ գահընկեցի շահ Մահմէտ Ալի սահմանադրական ուժերուն դէմ կ'անցնի հակայարձակման, անոր զինակիցներէն Սալար-Օդ-Դովլէն Գիւլանի մէջ կը գլխաւորէ հակայեղափոխական ուժերը: Մ. Մոգեան, իր հետ ունենալով Տիգրան Գագանեան, կը մեկնին Գիւլանի, Սալար-Օդ-Դովլէն հաւաքակցութեան ներքին: Սակայն ծրագիրը չի յաջողիր եւ անոնք կը ձերբակալուին ու կախաղան կը բարձրացուին (Գ. Աստղուցի (Գ. Եղիկեան) «Ինչպէս Կազմուեց Պարսկաստանի Ս. Դ. Կուսակցութիւնը», «Յուշարձան ՍԴ Հնչակեան Կուսակցութեան Քառասնամեակին», Փարիզ, 1930, էջ 197):

10. Նոյն, էջ 15-17: Նաեւ Գ. Եղիկեան, «Հայրենիք», 1938 Յունիս:

11. Լեւոն Գ. Միմասեան, «Իրանի 1906 թ. Սահմանադրութիւնը եւ Հայերի Բերած Մասնակցութիւնը 1906-11 թ. Սահմանադրական Յեղափոխութեան», «Հայկական Հայագիտական Հանդէս», 1998, թիւ 18:

12. Յ. Էլմար, «ՀՅ Դաշակցութիւնը եւ Պարսից Սահմանադրական Շարժումը», «Հայրենիք», 1952 Փետրուար, թիւ 2 (313):

13. Ա. Սիւնեցի (Արման Բուրդաբեկ), «Պետրոս Խան (Պետրոս Մելիք Անդրիասեան)», «Արարատ» Բացատիկ, 1990:

14. Հրաչիկ Սիմոնեան, «Ազատագրական Պայքարի Ուղիներ», Հ.Դ., Երեւան, 2010, էջ 721:

15. Յ. Էլմար, «Եփրեմ», - էջ 193:

16. «Ազատամարտ», 1912 Յունուար 11/24:

17. Houry Berberian, "Armenians and the Iranian Constitutional Revolution of 1905-1911" Westview press", Գոլորատ, 2001:

ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏԸ ԽՈՐՀՐԴԱՆԻՇ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ԶԳՏՈՒՄՆԵՐՈՒ ՆՈՒՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ԸՆԴՈՒՄԱՐՅԻՆ

Շարունակում է 1-էն

Կրնար իյնալ թուրքներուն ձեռքը: Վեհիպ Փաշայի հրամանատարութեան տակ թրքական բանակի անարգել խուժումը շուտով բարեկարգ հայ ժողովուրդի բնատուր ազատտենէզ ոգիին անդիմադրելի ընդդիմութեան: Հայ ժողովուրդը կենաց եւ մահու նակատագրական այդ պահուն՝ միասնացաւ, դարձաւ երկաթեայ բռունցք: Հայ կեդրեւամտեղ էջմիւսական, հայ չափահասը, մէջին կապով իր բերքօրուն պաշարը՝ հացը կամ խաչած գարին, անվեհօրէն իջան Սարդարապատ, իրենց կեանքի գնով մարտականօրէն զօրավիգ կանգնելու գոր. Անդրանիկին՝ Ղարաբիլիսէի, գոր. Նազարեթեանին՝ Բաշ Ապարանի եւ գոր. Սիլիկեանին՝ Սարդարապատի նակատները վրայ: Իրենց ամբողջական մոտիկալ ծառայութեամբ տոգորուած հայուհին՝ մոտիկալան մայրը, երիտասարդուհին, իրենց պատերազմող ռազմիկները պարենաւորելու համար ռազմականօրով, ջուրով եւ մարտական կորով բաշխելով դարձան ռազմական նակատներուն հայրենի պաշտպանութեան համար իրենց կեանքը գոհարեող կտրիմներուն:

Բոցմարտով միասնակաւ հայ ժողովուրդը ակնեջ տուած իր ցեղի ձայնին, իր անխնայուժգին հարուածներուն տարափին տակ ջլատեց ու ֆանդեց թուրք նակատը,

պարտաւորեցնելով թուրք խուժան բանակի հրամանատար Վեհիպ Փաշային՝ դիմելու Երեւան, Ներսիս Պոյազեանի, ինչպէս պիտի վկայէր սովետահայ գրող Հ. Թուրքեանը, որ «Սովետական Հայաստան» ամսագրի 1962թ. մէջ, ի մէջ այլոց պիտի գրէր. «Վեհիպ Փաշան տեսնելով որ ոչ թէ «Վերթով», այլ յամառ ու արիւնահեղ կոռուով էլ չի կարող մտնել Երեւան, Մայիս 26-ին վերադառնում է Պաթում»:

Սարդարապատի, Ղարաբիլիսէի եւ Բաշ Ապարանի հրաշափառ յաղթանակները կերտուեցան շնորհիւ մեր ժողովուրդի միասնական ոգիին: Մեր յաղթական Սարդարապատը, Ղարաբիլիսէի եւ Բաշ Ապարանը որպէս խորհրդանիշ ազգային ձգտումներու նուիրագործման անփոխարինելի երաշխարար, կը պատգամէ, ազգովին ըլլալ համերաշխ, միասնական եւ միաձայն՝ կարենալ մոտիկալ գործելու համար մեր ազգային ձգտումները մեր գոյգ հայրենիքներ՝ Հայաստանի Հանրապետութեան եւ հերոսական Արցախի եւ մասնաջապատուած Եւրոպայի ներքին անոնց հետ սերտօրէն առնչուած միջազգային հիմնահարցերու բարօր լուծման մանապարհին:

Փառք ու պարծանք՝ Սարդարապատի, Ղարաբիլիսէի եւ Բաշ Ապարանի հրաշափառ յաղթանակներուն մեր անգուցական կերտիչ երախտաշատ հայ ժողովուրդին:

ՅԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԸ

Շարունակում է 16-էն

10-րդ տարեդարձի հանդիսութիւններին, եղել Հայաստանում, հանդիպել իր հին բարեկամներին (Կարապետ Մելիք-Օհանջանեան, Յակոբ Զօրեան եւ ուրիշներ), որոնց հետ ծանօթացել ու մտերմացել էր Պետրոսը, 1918-1920 թթ.), Երևանի համալսարանում դասախօսութիւններէ կարդացել գերմանական նոր պոէզիայի եւ Հին Յունաստանի թատրոնի ու թատերգութեան մասին: Միաժամանակ նիւթեր է հաւաքել հայերի մասին երեւութիւն գրելու համար: Գործ

ծը մնացել է անաւարտ: Տպագրուել է միայն մի հատուած՝ «Պատանի Աղամբը» վերնագրով: Վեզները վերատիւն Հայաստան է այցելել 1968-ին:

Մինչեւ կեանքի վերջը նա հետաքրքրուել է Հայաստանով ու հայերով, հանդէս եկել նրանց նուիրած յօդուածներով, հասկնալով, յուշերով: 1972-ին ԱՄՆ-ի տարբեր քաղաքներում լուսանկարների ցուցադրումով զեկուցումներ է կարդացել Մեծ Եղեւնի եւ բարգաւաճող Սովետական Հայաստանի մասին: «Յոյս»

VA Print Media
 Book Printing • Hard Covers • Year Books
 Restoration of Old Books & Bibles

Նոր Գիրքերու Տպագրութեան եւ Հին Գիրքերու Նորոգութեան Համար Հեռաձայնէ՛լ ՎԱՀԷ ԱԶԱՊԱՀԵԱՆԻՆ

Vahe Atchabahian
 1870 E. Layton St. • Pasadena, CA 91104
626-354-5924 • vamedia@yahoo.com

ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ

Հանգուցեալ ընկ. Տօքթ. Յովիկ Պէրպէրեանի կանխահաս մահուան տխուր առիթով Կիլիկեան Կրթական Միութեան Կեդրոնական Վարչչութիւնը ի Լոս Անճելոս, ներկայովս կու գայ յանուն բոլոր կիլիկեանցիներուն, իր խորագրայց ցաւակցութիւնները յայտնելու Հալէպի Կիլիկեան Շրջանակի ինքնակալութեան, Ն.Ս.Մ.Մ.ի վարչչութեան եւ զաղափարի ընկերներուն, այս մեծ կորուստին համար:

Կիլիկեան Կրթական Միութեան Կեդրոնական Վարչչութիւն Լոս Անճելոս

ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ
ԺԻՐԱՅՐ ԶԷՕՐԷՖՃԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Հայկ Նազազեան իր խորագրայց վշտակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի այրիին, գաւակներուն եւ համայն պարագաներուն:
Առ այդ \$30 տոլար կը նուիրէ «Մասիս»ին:Բ՛ը՛

ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԱՐՓԱ-ՅԻ 20-ԱՄԵԱՅ ԳՈՐԾՈՒՆԵՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ

Շաբուցադէպ 8-էն

յաստան հեռավար ուսուցման (Distance Learning) հնարաւորութեանը: Լոսանճելոսաբնակ հայ գիտնականներ եւ բարձրակարգ մասնագէտներ հեռավար դասախօսութիւններ թի քանի շաբթ են վարել ՀՃՊՀ-ի ուսանողներին, դասախօսներին եւ գիտաշխատողներին համար: Աշխատանքներ են տարուած հեռավար ուսուցման եւ գիտական հաղորդակցման այս ցանցում ընդգրկել Հայաստանի այլ բարձրագոյն ուսումնական հաստատութիւններ եւս, ինչպէս նաեւ Հայաստանի Գիտութիւնների ազգային Ակադեմիայի գիտական եւ հետազօտական կենտրոնները: Ակնկալելի է փոխադարձ դասախօսութիւններ վարել նաեւ Հայաստանից, մասնաւորապէս Լոս Անճելոսի մի քանի համալսարաններին կից գործող հայագիտական ամբիոնների ուսանողների եւ հետաքրքրողների համար:

Ընթացիկ այս նախագծերին զուգահեռ, մշակուած են իրականացնել Հայաստանի համար կենսական այլ նախագծեր եւս, որոնցից կարեւորագոյններն են,

Ա. Հայաստանի համար գերհամալսարան Գենետիկայի (DNA Center of Excellence) արդիական կենտրոնի ստեղծումը: Այս հարցում ԱՐՓԱ-ն համագործակցում է Գիտութեան Պետական Կոմիտէի, ինչպէս նաեւ շահագրգռուած գիտահետազօտական հաստատութիւնների հետ:

Բ. Հայ ժողովրդի դարաւոր

հարուստ մշակոյթի իրեղեն ապացոյցները՝ քարակերտ կոթողները, հնագիտական յայտնագործութիւնները եւ պահպանուած ձեռագիր տառերը մասունքները կարօտ են փաստագրման համակարգչային ամենագրագացած եղանակով: Այս նախագիծն իրականացուելու է ՀՀ Մշակոյթի նախարարութեան եւ Թանգարանների հետ գործակցաբար, օգտուելով սիրիահայ մեր հայրենակից Պրն. Վիգէն Աբաշեանի մշակած եւ յաջողութեամբ գործող էլեկտրոնային ծրագրից:

Գ. Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի հետ համատեղ աշխատանք է տարուած ստեղծելու ուժանիւթի (էլեկտրական էներգիա) արդիւնաւէտութեան եւ ինչպիսիքութեան ցուցադրա-ուսուցողական կենտրոն:

Ամէն մի երկրի տնտեսութեան վերելքը համար խիստ անհրաժեշտ համահայաստանեան այս կենտրոնը դիտում է տարբեր փուլերից բաղկացած շարունակական ծրագիր:

Լոս Անճելոսում նույնպէս ԱՐՓԱ-ն ձեռնածալ չի մնում: Կազմակերպում են ինչպէս գիտական, այնպէս էլ հայ ժողովուրդն ու համայնքը յուզող նիւթերի շուրջ ամենամսեայ դասախօսութիւններ, քննարկումներ եւ բանավէճեր:

Ժամանակը վկայեց որ, ԱՐՓԱ-ն որդեգրած իր առաքելութեանը հետամուտ մի կազմակերպութիւն է, նախանձախնդիր իր մակարդակին եւ հասու՝ իր շուրջ համախմբելու անշահախնդիր նուիրեալներ:

ՀԱՅ ՀԻՆ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԶԱՐԹՕՆՔԸ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆԻՆ

Շաբուցադէպ 13-էն

անգլերէն թարգմանութենէն ետք:

Աղբիւրագիտական Երկեր
Այս բոլորին յարակից մատենագրական եւ աղբիւրագիտական ուսումնասիրութիւններու պատկառելի շարք մը լոյս տեսաւ: Մանուկ Աբեղեանի երկհատոր «Հայոց հին գրականութեան պատմութիւն»ը 1944-1946, «Դիւան հայ վիմագրութեան» 4 պրակ՝ Ս. Աւագեան եւ Հ. Զան-Փոլադեանի կողմէ, «Հայոց պատմութեան աղբիւրագիտութիւն»ը՝ Ս.Տ. Մելիք-Բախչեանէ, «Մատենագիտական հետազօտութիւններ»՝ Ստ. Մալխասեանցի 1966, «Հայաստանի վրացերէն արձանագրութիւնները»՝ Պ.Մ. Մուրատեանէ 1977-ին, եւ վերջապէս մեծ բանասէր Յակոբ Անասեանի «Հայկական մատենագիտութիւն»ը, համայնագիտարանի չափանիշով, սկիզբի երկու հատորներով միայն՝ 1959 եւ 1976, եւ Լեւոն Խաչիկեանի «15-րդ դարի հայերէն ձեռագիրների լիջտաղարաններ» մեծազորի երեք հատորները 1955-1967: Ստորեւ՝ իմ գրադարանին մէջ պահուած վերեւ լիջտաղարանէն գատ յաւելեալ գիրքերու ցուցակը:

Եզրակացութիւն

Այս հասկաբաղը կատարեցի զաղափար մը տալու համար որ խորհրդային դրութեան ներքեւ Հայաստան որքան հաւատարմօրէն ու գիտական բարձր մակարդակով վերածադկեցուց հայ ժողովուրդի հնադարեան մշակոյթը գրականութեան, ճարտարագիտութեան, զրչագրութեան եւ այլ արուեստներու բնագաւառներէն ներս:

Մեր եզրակացութիւնն այն է որ բռնակալ դրութիւնը արգելք չէղաւ այս մարզին մէջ, եթէ նոյնիսկ Հայաստանի մէջ անկախաբար մեծածաւալ հատորներ այն ատեն գովքը հիւսեցին համայնավար դրութեան եւ ուսուցումներուն, կամայ թէ ակամայ: Նշուած դրական հրատարակութեանց շարքին զգալի կերպով իրենց դրական բաժինը բերին «Պատմաբանասիրական հանդէսը», սկսեալ 1958-էն, «Բանբեր մատենագրարանի» հատորները, «Բանբեր Երեւանի Համալսարանի» հանդէսը, եւ զուտ գրական այլ ամսագիրներ, որոնք մատենագրական շատ կարեւոր յորուածներով ծաղկեցուցին հայագիտութիւնը առանց դոյզն չափով գոհ դառնալու համայնավար դրութեան:

Գրադարանի Հատորները
Դասական Պատմիչներ. Մովսէս Խորենացի «Հայոց Պատմութիւն» Ս. Մկրտեան, 1970: «Պատմութիւն Սէբէոսի» աշխատ. Գէորգ Վ. Աբգարեան, 1979: «Եղիշէի վասն վարդանայ եւ հայոց պատերազմին» աշխատ. Երուանդ Տէր Մինասեան, 1957: «Կիրակոս Գանձակեցոյ Պատմութիւն Հայոց» աշխատ. Կ.Ա. Մելիք-Օհանջանեան, 1961: «Պատմութիւն Արիստա-կիսի Լաստիվերտցոյ» աշխատ. Կա-

րէն Իւզբաշեան, 1963: «Եզնիկ Կողբացի Եղծ Աղանդոց» խմբ. Վ.Գ. Առաքելեան, 1970: Կորիւն «Վարք Մաշտոցի» աշխատ. Մանուկ Աբեղեան, 1962:

Միջնադարեան Հեղինակներ.
«Խաչատուր Կեչառեցի» աշխատ. Մ.Թ. Ավդալբէգեան, 1958: «Մարտիրոս Լրիմեցի» աշխատ. Ա.Ա. Մարտիրոսեան, 1958: «Յովհաննէս Երզնկացի» աշխատ. Արմենուհի Սրապեան, 1958: «Գրիգոր Նարեկացի» աշխատ. Մ. Մկրտեան, 1955:

Ա շ ի ս տ ա ս ի ղ ո լ թ ի լ ն ն ք ր . «Միջնադարեան հայ ճարտարագետներ եւ քարգործ վարպետներ» Ս. Բարխուդարեան, 1963: «Ձուարթնոցը եւ նոյնատիպ շուշարձանները» Ս.Խ. Մնացականեան, 1971: «Քասախի բազիլիկի ճարտարագետութիւնը» Ալեքսանդր Սահինեան, 1955: «Սանահնի վանքը եւ նրա արձանագրութիւնները» Կարօ Լաֆաղարեան, 1957: «Տ.Տ. Գէորգ Զ Կաթողիկոսի կեանքը եւ նրա գործունէութիւնները» Գեորգոյն Հոգեւոր Խորհուրդ, 1955: «Պատմա-բանասիրական հետազօտութիւններ» Երուանդ Ս. Մինասեան, 1971: «Հայաստանը ըստ Աշխարհացոյցի» Սուրէն Տ. Երեմեան, 1963: «Մատենագրարանի ձեռագիր գանձերը» Ա.Գ. Աբրահամեան, 1959: «Հայ մշակոյթի նշանաւոր գործիչները 5-18րդ դար» է. Բ. Աղայեան, Ա. Պիվազեան, Հ.Գ. Ժամկոչեան, 1976: «Գլաձորի համալսարանը հայ մանկավարժական մտքի զարգացման մէջ» Լ.Գ. Խաչերեան, 1973:

Մենագրութիւններ. «Հայաստանը 7-9 դարերում» Ս.Տ. Մելիք-Բախչեան, 1968: «Մեսրոպ Մաշտոց յորուածներու ժողովածու 1600-ամեակ» խմբ. Աշոտ Յովհաննիսեան, 1962: «ԱՆԻ-տպաւորութիւններ, լիջտաղարան, անցածն ու մնացածը» Լէօ, 1963: «ԿՈՄԻՏԱՍ» Ս.Գ. Գասպարեան, 1961: «Հելլենիստական շրջանի Հայաստանը եւ Մովսէս Խորենացի» Գ. Խ. Սարգսեան, 1966: «Հայոց պատմութեան աղբիւրագիտութիւն» Ս.Տ. Մելիք-Բախչեան, 1979: «Հայ գրականութիւնը 7-րդ դարում» Գ.Հ. Վարդանեան, 1970: «ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՆՏՏՈՑ հայկական գրերի ու մատենագրութեան սկզբնաւորումը» Գուրգէն Սեվակ, 1962: «Մեքէոսի պատմութիւնը եւ Անանուհի առեղծուածը» Գէորգ Աբգարեան, 1965: «Մատենագիտական դիտողութիւններ» Ստ. Մալխասեանց, 1961: «Մեսրոպ Մաշտոց» Լէօ, 1962: «Միւնիքի թագաւորութիւնը պատմա-աշխարհագրական առումով» Թ.Խ. Յակոբեան, 1966: «Արաբական ամիրայութիւնները Բագրատունեաց Հայաստանում» Արամ Տ. Ղեւոնդեան, 1965: «Տիգրան Երկրորդը եւ Հոռմը» Յակոբ Մանանդեան, 1972: «Հայ ժողովրդի պատմութիւն սկիզբէն մինչեւ 18րդ դարի վերջը» խմբ. Ժամկոչեան, Աբրահամեան, Մելիք-Բախչեան, Պողոսեան, 1975: «Անանիա Շիրակացու աշխարհայեացքը» Գէորգ Խրլոպեան, 1964:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Եթէ ձեր տրամադրութեան տակ ունիք հայերէն գիրքեր, եւ կը ցանկաք գանձնք նուիրել Կայծ Երիտասարդական Միութեան գրադարանին՝ հաճեցէք կապ պահել մեզի հետ:
G.Y.O. 1060 N. ALLEN AVE.
PASADENA, CA 91104

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէ՛ք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863
massis2@earthlink.net

2012

AGBU-AYA | ՀԲԸԱ-ՀԵԸ
WORLD GAMES

LOS ANGELES

July 28, 2012 - August 5, 2012

OPENING CEREMONY

Sunday July 29th, 2012

Pasadena Community College, Pasadena, CA

VICTORY BALL

Saturday August 4th, 2012

Universal Studios Backlot (Spartacus), CA

for additional information

Tel: 626.794.7942 / Email: info@agbugames.com

www.agbugames.com